

[illegible]

MAGAZINE VERENIGING VAN GENIE ONDEROFFICIEREN

**VERENIGING
GENIE RELATIEDAG
GROOT SUCCES**

OPLEIDEN
11 WEKEN INTENSIEF
INVESTEREN IN JEZELF

OPERATIE
ACOT AND ASSISTANCE
(BENIN)

1976-2017
41 jaar

2017
153

Colofon	02
Redactioneel	05
Verslag Genie Relatiedag	06
Verslag VGOO/VOG Golfoernooi 2017	52
Bronzen genist voor adjutant Toine van Ooijen	54
Aankondiging VGOO- contactdag 2017	56
Uitnodiging Regimentsdiner 2017	57

Operation Inherent
Resolve (Iraq) **34**

OPLEIDEN

11 weken intensief
investeren in jezelf **43**

- Gevechtsverslag 1940 van Aooi H.P. Koster **45**
- Geniemuseum ingenomen! **50**
- De RV 29 weer in de vaart **57**

Boekrecensie: Dijken van Nederland **59**

JANSONBRIDGING

COME ACROSS

Geen brug te ver!

BRUGGEN | PONTONS | RORO'S | FERRIES

modulaire oplossingen

Verhuur & verkoop

www.jansonbridging.nl

MILITAIRE CONSTRUCTIES

WOENSDAG 21 JUNI IN ENGELENSE GAT

Met de aanhef 'Militaire constructies op – over – in – rond het water' afficheerde de Vereniging Genie Onderofficieren (VGOO) de inmiddels traditionele relatiedag 2017. En als water een belangrijk ingrediënt is, waar kun je het menu dan met het juiste decorum opdienen? Juist ja, op het Engelse Gat, de thuishaven van 105 Geniecompagnie waterbouw en het Instructiepeloton Pontonniers van de Pionier- en Pontonniers School! Woensdag 21 juni aanschouwde een groot aantal genodigden het Engelse Gat met aan de waterkant een waar walhalla voor de fijnproevers die de Genie een warm hart toedragen. De obligate verkooptruc voor een geslaagd evenement 'er moesten extra stoelen komen om het toegestroomde publiek te kunnen opvangen' kreeg een nieuwe dimensie: 'de tot ontvangstzaal omgebouwde eetzaal behoefde een uitbreiding om alle gasten te kunnen herbergen'.

Hij vervolgt met een nieuwe ontwikkeling op het operationele vlak. Stabilisatie- en vredesmissies, '*wars of choice*', krijgen er in de toekomst een geduchte concurrent bij: de '*war of necessity*', het grootschalig conflict. Duitsland heeft hierin al de stap gemaakt. Nederland volgt, daarvan is Van der Zee overtuigd.

“Genisten zijn de bruggenbouwers van de Nederlandse Defensie. In de uitoefening van het takenpakket zijn innovatief denken, onderlinge samenwerking en kameraadschap belangrijke succesfactoren. Daarnaast is kennis van de ontwikkelingen op de civiele markt van groot belang”, aldus Van Rhee. Hij verwelkomt daarom van ganser harte alle deelnemende bedrijven en de militaire en niet-militaire bezoekers. Daarna geeft hij het woord aan brigadegeneraal der Genie Nico van der Zee, commandant van het Operationeel Ondersteuningscommando Land (OOCL). Van der Zee opent zijn inleiding met een

ganisatie van het OOCL: in een jarenlange periode van bezuinigingen op Defensie had handhaving van de gevechtskracht van de Koninklijke Landmacht de hoogste prioriteit; met als gevolg dat er werd ingeteerd op de operationele ondersteuning van de gevechtseenheden; efficiëntie van de organisatie van de gevechtsondersteuning was lange tijd belangrijker dan effectiviteit.

Nieuwe tijden lijken aan te breken, er gloort een politieke wil om Defensie te repareren. Bezuinigingen op het defensie-budget worden wellicht omgezet tot een ophoging. Zo dit plaatsheeft, zal reparatie van de gevechtsondersteuning één van de speerpunten zijn. "De balans moet weer uitslaan naar effectiviteit", is de boodschap van Van der Zee.

Dit zal ontegenzeggelijk invloed hebben op de taakstelling, de organisatie en de omvang van het OOCL. Als voorbeeld geeft hij aan dat gevechtsondersteunende eenheden weer organiek bij de manoeuvrebrigades zullen worden ingedeeld.

Verder voorziet Van de Zee dat gelet op het toenemend belang van *Electronic Warfare* er naast de bestaande manoeuvrebrigades een zogeheten *Information Manoeuvre Force*, een Informatiebrigade, ontstaat.

Het toekomstige Commando Landstrijdkrachten zal in de toekomst bestaan uit drie manoeuvrebrigades inclusief operationele ondersteuning, een Informatiebrigade en een Logistieke brigade, (het oude OOCL). Van der Zee sluit af met de woorden dat de vertaalslag van al deze

Over All Obstacles

Proven in action – mobile military bridging systems from General Dynamics European Land Systems–Germany. A synergy of experience and modern technology. Providing gap crossing capability anytime, anywhere.

Defense Solutions for the Future

GENERAL DYNAMICS
European Land Systems

Tonio van Rhee, voorzitter VGGO

Nico van der Zee, commandant Operationeel Ondersteuningscommando Land

ontwikkelingen naar een toekomstige genieorganisatie in handen is gelegd van de regimentscommandant en commandant 101 Geniebataljon.

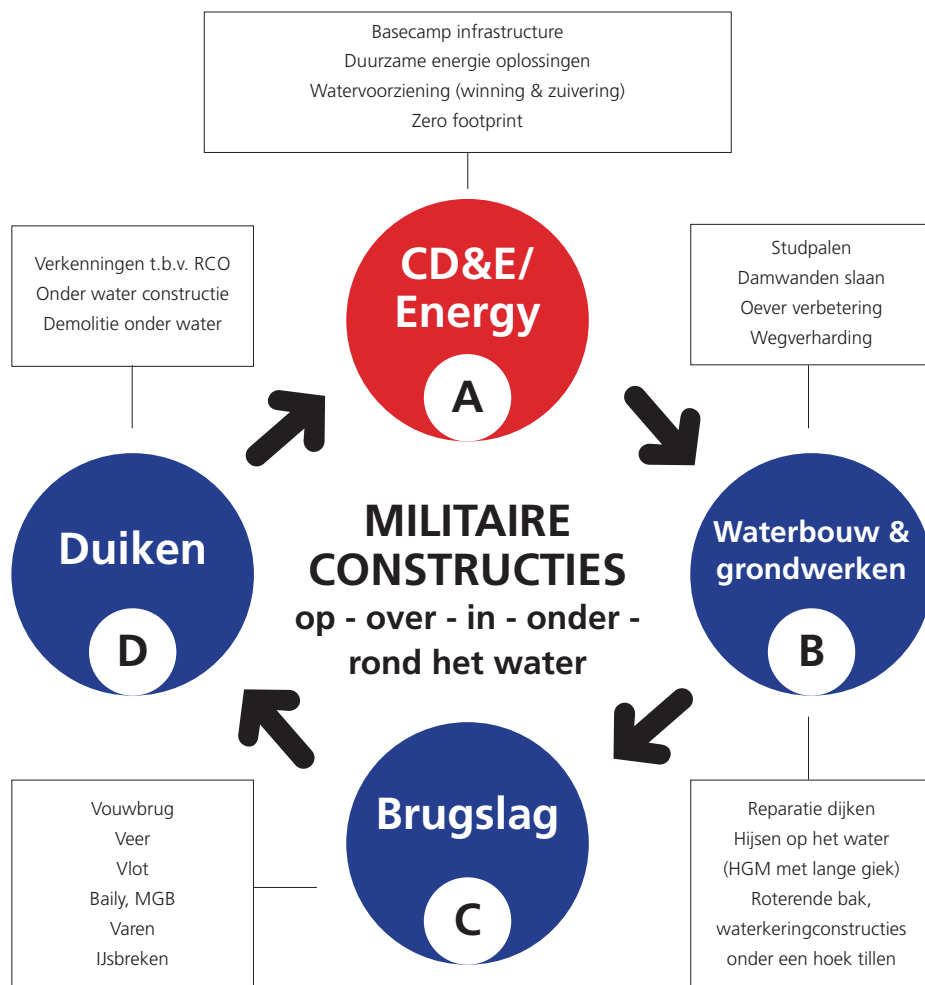
De aldus gememoreerde regimentscommandant is de volgende spreker. De inleiding van kolonel Burg Valk begint met ondersteunende filmbeelden waaruit onduidelijk de esprit de corps van het regiment naar voren komt: de opdracht staat centraal en is slechts haalbaar door onderlinge verbondenheid en kameraadschap door alle rangen heen. De Genie van Overmorgen, Genie 3.0, moet nog worden gebouwd. Valk voorziet dat de vulling van de nieuwe organisatie moeizaam zal verlopen en dat samenwerking met drie belangrijke partners, te weten andere overheidsinstellingen, het bedrijfsleven en onderwijs en wetenschap een must is.

De toekomstige defensiecapaciteit zal bestaan uit een mix van inhuur van externe capaciteit, flexibel inzetbare intern defensiecapaciteit en permanente defensiecapaciteit. Telkens staat de afweging inzet van interne versus externe capaciteit centraal. De regimentscommandant verwacht eind 2017 een compleet beeld te hebben van Genie 3.0. Hij eindigt zijn voordracht met de constatering dat een relatiedag als deze van groot belang is voor de Genie. Enerzijds om duidelijk inzicht te krijgen in nieuwe ontwikkelingen binnen het bedrijfsleven en anderzijds voor het bestendigen van reeds bestaande contacten met de aanwezige bedrijven.

Luitenant-kolonel Peter van Sorgen, commandant 101 Geniebataljon (Gnbat), krijgt de microfoon. 'Een stip aan de horizon' vormt de inleiding. Ideeën over de toekomst van het bataljon zijn gelanceerd. De uitkomsten onzeker. De eenheid kampt met personele vullingproblemen.

Of dit in toekomst beter wordt is nog maar de vraag. Van Sorgen gaat in op een aantal ontwikkelingen. Zo heeft het Commando Landstrijdkrachten behoefte aan meer mobiliteit, vooral vanwege de grote diversiteit aan gebieden waarin naar verwachting zal worden opgetreden. Samen met deze diversiteit zal hoogstwaarschijnlijk gelijktijdigheid optreden ook meer plaatsvinden. Bovendien zullen robotisering en, nieuw, dronisering een rol van betekenis gaan opeisen in het toekomstige genieoptreden. Dit vergt een andere kijk op toekomstig geniepersoneel.

Een blik op de huidige arbeidsmarkt wijst uit dat de vraag van de civiele bouwsector prioriteit heeft boven die van de defensieorganisatie. Kijkend naar de leeftijd van zij die overblijven, is geschiktheid ver te zoeken. Inhuur van externen ligt alsdan in het verschiet. Maar ook daar zitten behoorlijke haken en ogen aan. De conclusie van Van Sorgen is dat er behoefte is aan

Bredenoord

OUR ENERGY. YOUR POWER.

Bredenoord Reliable power systems

BREDENOORD IS AN INDEPENDENT FAMILY-OWNED CONCERN THAT DEVELOPS, DELIVERS, MAINTAINS AND OPERATES INTERNATIONALLY MARKET-LEADING AND THE MOST RELIABLE DECENTRAL ENERGY SYSTEMS, TO PROVIDE ITS CUSTOMERS WITH ENERGY SECURITY.

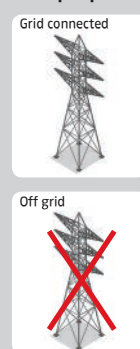
Good operational management depends on the correct generators, engine and parts. You know what you need, or you deliberately choose for good advice. Bredenoord has the knowledge to support the continuity of your operational management. We would like to advise you regarding the deployment of new and used systems, conventional and new hybrid technology, warranty options and service strategies.

BREDENOORD DEVELOPED A NEW PRODUCT, THE SUNBOX.

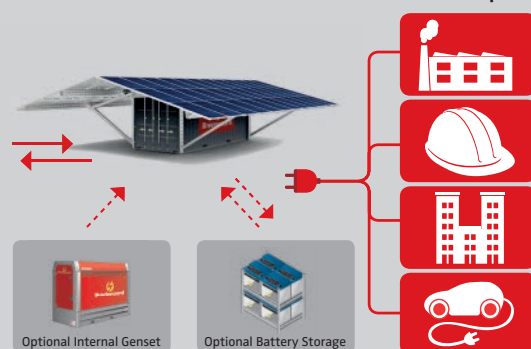
A sustainable power plant, ready within a day, for remote locations.

- **24/7 reliable power** at any location
- **Easily transportable**; 20ft ISO CSC container
- **Modular**; on- and off-grid options available
- **Easy**; tools, components and instructional video included
- **Plug & Play**; operational within a day
- **Aluminum construction**; lightweight and long-term weather resistant
- **Sustainable energy**; solar power
- **Optimal efficiency** around equator

Multiple power sources

Power consumption

automated tool management

Do you have your equipment under control?

VILOC ASSETMANAGEMENT

Als organisatie/eenheid is het een uitdaging om in het voortraject en tijdens operaties materieel zo efficiënt en effectief mogelijk te verzamelen, assembleren en/of transporteren. Vaak bevinden zich items in transportmiddelen zoals containers, kratten, pallets en koffers. Grotere items liggen soms verdeeld over diverse locaties. Momenteel worden ERP-systemen gebruikt om vast te leggen welke assets zich waar zouden moeten bevinden. Echter weet men momenteel niet of de daadwerkelijke locatie van de assets overeenkomt met de locatie informatie in het ERP-systeem. Zo gaat er veel tijd verloren als gevolg van inefficiënte bevoorrading en inventarisatie. Meestal merkt men het tekort pas op wanneer het nodig is, of een klein moment daarvoor. Op dat moment moet last-minute een apart transport worden georganiseerd of moeten teams (vaak tijdens de ochtend of avondspits) over en weer rijden naar het desbetreffende magazijn.

Viloc helpt organisaties in het verbeteren van assetmanagement door assets uit te rusten met Viloc Tags. Zo kan men op elk willekeurig moment informatie inzien als locatie en status. Op deze manier kan het bovenstaande probleem worden verholpen door o.a.:

- Transportkosten te reduceren door het lokaliseren van de dichtstbijzijnde benodigde assets.

- Controle te behouden door bijvoorbeeld onbemande satelliet magazijnen op te zetten, verspreid over het hele land. Hierdoor kunnen teams 24/7 buiten de spitsuren materieel ophalen op de voorhen dichtstbijzijnde locatie.

VILOC TAGS

Viloc Tags zijn kleine, robuuste zendertjes die met het internet communiceren via de Viloc Gateway of het LoRa netwerk van KPN. Op deze manier halen de Viloc tags het beste uit "Short Range Low Power" en "Long Range Low power" technologie met een gemiddelde levensduur tot 5 jaar, afhankelijk van het aantal gewenste lokalisaties per dag.

LONG RANGE LOW POWER

Binnen Nederland communiceren de Viloc Tags met het LoRa netwerk van KPN. Door meerdere malen per dag een signaal over 15 kilometer uit te zenden wordt de locatie van de tag benaderd door het LoRa netwerk met een nauwkeurigheid tot 25 meter. Dit betekent dat organisaties binnen Nederland niet afhankelijk zijn van lokale netwerken.

SHORT RANGE LOW POWER

Om assets te kunnen volgen op mobiele locaties in het buitenland hebben wij base-units ontworpen om een lokaal netwerk op te kunnen zetten. De Viloc tags communiceren binnen dit lokale netwerk met het

internet, wat het mogelijk maakt om assets in het buitenland te kunnen volgen.

APPLICATIE

Wij hebben een applicatie ontwikkeld waarin de locatie en status kan worden opgevraagd op zowel laptops, tablets en telefoons. Daarnaast hebben wij een API ontwikkeld wat het mogelijk maakt om onze software te ontsluiten in elk ERP-systeem. Dit betekent dat men niet hoeft te werken met een dubbel ERP systeem.

USE BENEFITS

Door gebruik te maken van de Viloc tags worden complexe administratieve handelingen verwijderd en kunnen organisaties flexibeler, sneller en goedkoper opereren. Daarnaast wordt diefstal en vermissing tegengegaan door diefstalgevoelige items uit te rusten met Viloc tags. Het is lastig om de Viloc Tags van assets af te slopen. Mocht dit toch gebeuren krijgt u direct een sabotage melding, waardoor u direct op de hoogte bent van de locatie waar de assets zijn gesaboteerd. Wij hebben het systeem ontworpen door goed te luisteren naar de vraag van verschillende organisaties. Door alle verschillende vragen te combineren in één propositie hebben wij dé oplossing voor elke organisatie.

Bent u benieuwd hoe wij u kunnen helpen? Wij gaan graag samen het gesprek aan om voor de Nederlandse Krijgsmacht de ultieme oplossing te creëren.

Kunststof Pallets

Handzaam, veilig & duurzaam!

Kunststof Pallets hebben vele voordelen ten opzichte van houten pallets. Kunststof Pallets zijn duurzaam, vormvast, sterk, kunnen worden gerecycleerd, nemen geen vocht op, zijn lichter, geen splintervorming, geen nagels kortom een handzame, veilige en duurzame oplossing op lange termijn.

Swieringa Kunststof is gespecialiseerd in de verkoop en reiniging van Kunststof Pallets en Pallet Boxen. Reeds meer dan 20 jaar is Swieringa Kunststof een betrouwbare logistieke partner op dit gebied. Met een geautomatiseerde lijn voor het reinigen van de

pallets wordt hoge kwaliteit en leverbetrouwbaarheid nagestreefd. Dit is met name belangrijk voor onze klanten uit voedings en pharmaceutische industrie, zoals Friesland Campina, Nestlé, Vreugdenhil, Abbott, Teva....

Voor de verkoop van de Kunststof Pallets werkt S&K samen met producent Cabka-IPS. Cabka-IPS is wereldspeler op het gebied van productie van Kunststof Pallets en heeft productievestigingen in België Duitsland & USA.

Een sterke partnership tussen Swieringa Kunststof en Cabka-IPS zorgt voor vlotte een levering van nieuwe pallets en mogelijkheid tot het ontwikkelen van 'defensie specifieke' oplossingen.

Recent heeft Swieringa Kunststof geïnvesteerd in een nieuw pand waar de Kunststof Pallets die beschadigd zijn kunnen worden gerecycleerd. De gerecycleerde grondstof wordt op zijn beurt gebruikt om Kunststof Pallets te maken. Zo is de cirkel rond – met andere woorden - circulair ondernemen dragen wij hoog in het vaandel. De circulaire economie is een economisch systeem dat bedoeld is om herbruikbaarheid van producten en grondstoffen te maximaliseren en waarde vernietiging te minimaliseren.

Swieringa Kunststof
De Factorij 3, 9363 TN Marum
Contactpersoon: Luuk Venhuizen
Tel 0594 - 644614
E-mail: info@swieringakunststof.nl
www.swieringakunststof.nl

CABKA IPS
better pallets

Cabka-IPS
Rozendaalstraat 101, 8800 Ieper - België
Contactpersoon : Peter Dewaele
Tel +32 - 473 92 51 93
E-mail peter.dewaele@cabka-ips.com
www.cabka-ips.com

VILOC

Viloc assetmanagement ontwikkelt en produceert *tags*. Kleine, robuuste zendertjes die aan allerlei soorten uitrustingen kunnen worden bevestigd en die op elk willekeurig moment actuele informatie verschaffen over de locatie en status van het desbetreffende uitrustingsstuk. Daarnaast heeft Viloc een API (*Application Programming Interface*) ontwikkeld waarmee het mogelijk is om Viloc-software te ontsluiten in elk ERP-systeem. Defensie zou hiermee haar voordeel kunnen doen bij uitzendingen.

SWIERINGA KUNSTSTOF & CABKA-IPS

In de gecombineerde stand van Swieringa Kunststof en het Belgische Cabka-IPS staat een uitgebreid assortiment van kunststof pallets. Swieringa is al meer dan 20 jaar gespecialiseerd in de verkoop en reiniging van kunststof pallets en palletboxen. De productie van de pallets vindt plaats bij producent Cabka-IPS, dat met productievestigingen in België, Duitsland en de Verenigde Staten wereldspeler op dit gebied is. Recent is er een nieuwe loot bijgekomen: recycling. Beschadigde pallets worden gerecycled en de vrijkomende grondstoffen gebruikt voor de productie van nieuwe exemplaren. De stand heeft als extraatje nog een prijsvraag. "Wat is het gewichtverschil tussen een europallet en de kunststof pallet?" Diegene die het dit verschil het dichtst benadert, ontvangt een pakket met Belgische bieren.

Lunch

De scheepshoorn loeit lunchtijd. In de centrale tent van het promodorpje maakt het gezelschap van de gelegenheid gebruik om van gedachten te wisselen over de ervaringen van het ochtendprogramma.

Reikhalzend kijkt men uit naar de middagron-
gang langs de demonstratiepunten.

STABILIZER VERHARDING DUURZAAM, STABIEL EN WATERVOEREND

PROJECTSPECIFICATIES

Dusseldorp infra-, sloop-, en milieutechniek heeft de parkeervakken van het parkeerterrein van het Nationaal Militair Museum in Soesterberg aangelegd met Stabilizer IJsselmix. In totaal is er 8000 m² Stabilizer IJsselmix aangelegd. De natuurlijke uitstraling van de Stabilizer vormt een harmonieus geheel met de bosrijke omgeving.

Stabilizer® is een gebonden verharding, gemaakt van 100% natuurlijke materialen, verkrijgbaar in diverse kleuren. Door de unieke samenstelling van het hoogwaardige steenmengsel en het 100% natuurlijke bindmiddel is de toplaag watervoerend waardoor Stabilizer® niet alleen zeer stabiel, maar ook vele andere unieke eigenschappen heeft. Het materiaal kan uitstekend voor diverse toepassingen in civiele werken worden gebruikt.

EIGENSCHAPPEN

- 100% natuurlijk
- Herbruikbaar, volledig circulair
- Kleurecht
- Watervoerend en luchtdoorlatend
- Stabiel
- Eenvoudig te repareren
- Lage onderhoudskosten

UNIEKE PRODUCTGARANTIE

ecoDynamic staat garant voor de duurzaamheid van het product Stabilizer. Om deze duurzaamheid te waarborgen, nemen wij, tot 15 jaar na aanschaf de Stabilizer retour. Voorwaarden en restitutiepercentages zijn te vinden op onze website.

CO₂ NEUTRAL+

Het veranderende klimaat daagt ons uit om breed te denken en klimaatvriendelijk te handelen. ecoDynamic draagt hier een steentje aan bij. De samenstelling van de gebonden verharding Stabilizer producten Maas mix en IJssel mix is aangepast om CO₂ uitstoot te reduceren. Aan deze 100% natuurlijke gebonden verharding is een CO₂ bindmiddel met activator toegevoegd. Dit betekent dat de samenstelling van het product dusdanig is dat er bindingscapaciteit overblijft om niet alleen de bij productie veroorzaakte CO₂ te compenseren maar ook elders veroorzaakte CO₂ verontreiniging te binden.

ECODYNAMIC

Voordorpsedijk 34, Groenekan
Postbus 214
NL-3730 AE De Bilt

+31 (0) 30 221 3151
+31 (0) 6 10888076

info@eco-dynamic.eu

www.eco-dynamic.eu

linkedin.com/company/ecodynamic

Stabilizer verharding is een
NL Greenlabel A+ product

ecoDynamic b.v.

ecoDynamic, staat voor: Ecologisch, duurzaam en bovenal dynamisch. Dit betekent dat wij producten zullen voeren die innovatief en vernieuwend voor de groen- en gww sector zijn! Momenteel heeft ecoDynamic 2 producten. Stabilizer en Grass parking. Het product Stabilizer is de afgelopen jaren op het gebied van duurzame verharding een begrip geworden.

ECODYNAMIC

TOPCON

}}}}•}}}•}}}•}}}•}}}•}}}•}}}•}}}•}}}•}}}•}}}•}}}•}}}•}}}•}}}•}}

TOPCON SMOOTHRIDE

Complete workflow voor weg- en terreinverharding

Het Topcon SmoothRide™-systeem is een oplossing die ervoor zorgt dat uw terrein- en infraproject wordt gestart met nauwkeurigheid in gedachten en efficiency in verbruik van verhardingsmateriaal.

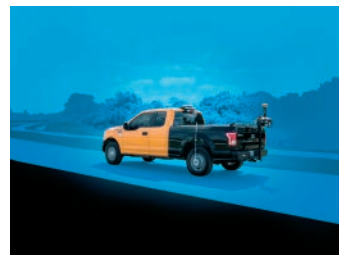
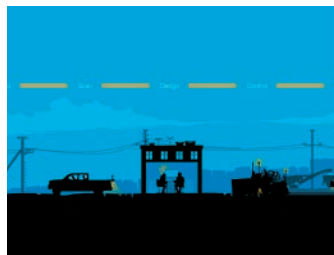
Het is een methode om van begin tot einde een wegdek of terrein rijdend met een 3D scanner achterop een willekeurig voertuig met trekhaak te kunnen inmeten met een snelheid van 60 tot 80 km/h. Deze manier van inmeten vergt slechts beperkte (verkeers)maatregelen en bespaart op afzettingen. Ook hoeven er geen markeringen aangebracht te worden met alle gevaren van dien en kans op ontdekking of sabotage. Aan de hand van de meetgegevens en data kan de Genie / wegenbouwer heel eenvoudig een nieuwe verharding modelleren. Deze output (data-set) wordt vervolgens overgebracht in de door Topcon geïnstalleerde machinebesturing op shovel, grader, (ingehuurd) frees- en of asfalt-beton spreidmachine. Als verhardingsmateriaal kan bijvoorbeeld ecoBinder worden toegepast. Met op locatie ingewonnen grondstof en aangeleverde binder kan Topcon samen met ecoDynamic / Dusseldorp een one-stop-shopping totaaloplossing bieden om samen met de Genie de gehele terreinverhardings workflow van A tot Z te realiseren.

Waarom?

Een vlakke en strak aangebrachte verhardingslaag is belangrijk om gaten en scheurvorming in de toplaag te voorkomen. Vanwege grillen in de onderlaag brengen wegenbouwers over het algemeen de verhardingslaag aan met extra millimeters veiligheidsmarge. Zo ontstaat tijdens het verdichten de beoogde vlakke en strakke toplaag ontstaat die dan aan de minimale laagdikte voldoet. Met onze SmoothRide oplossing is deze veiligheidsmarge niet meer nodig.

Nauwkeurigheid & Efficiency

De machines worden met onze dataset zodanig exact aangestuurd dat dit een extreem vlakke laag als resultaat geeft. Dat maakt het mogelijk een verhardingslaag aan te brengen zonder die extra millimeter(s) veiligheidsmarge. Dit levert voor u de efficiency op. Besparing niet alleen op grondstoffen, maar ook in aanvoer- en logistiek, in tijd en op onderhoud.

Tijd besparen

In korte tijd kilometers infra of grote oppervlakten terrein scannen, direct miljoenen punten op snelheid vastleggen om bestaande oppervlakteomstandigheden met een nauwkeurigheid vast te leggen.

Direct goed resultaat

Aansturing via machinebesturing levert in de eerste gang precieze laagdikte met compensatie voor verschillende verdichtingsgraden, zodat het niet meer nodig is om meerdere keren op te hogen.

Materiaal beheren

Als u de oppervlakedetails vooraf weet, kunt u met succes een correcte materieelberekening geven. Dus geen giswerk meer voor de precieze hoeveelheid te verwijderen en af te voeren grondstoffen en aan te brengen verhardingsmateriaal welke voor het project nodig is.

Nieuwsgierig?

Wij vertellen u graag meer over de mogelijkheden met daarbij een eventuele demonstratie van het inmeten en de 3D dataverwerking.

Rob ten Vregelaar
Business Development Manager Defensie
+31 (0)6 51293122

www.topconpositioning.nl

MSS DEFENCE

heeft de Genie Relatie Dagen 2017 ondersteund met de presentatie van twee innovatieve systemen

De **MAXITRACK** is een evolutie van de stalen en kunststof rijplaat. De volledig recyclebare MaxiTrack beschermt de grondlaag en garandeert een perfecte bodem voor ladingen met een UDL (Uniformly Distributed Load) tot 130 ton. De lichtgewicht matten van slechts 40 kilogram per stuk kunnen door 2 militairen gelegd worden. De MaxiTrack platen worden onderling verbonden en kunnen daardoor in elk willekeurig patroon gelegd worden voor rijpaden, looppaden, vloeren en “helipads”. Een team van 3 man in combinatie met een vorkheftruck met chauffeur is in staat om per uur 60 matten (100 vierkante meter) te leggen.

De **GXS** (rapid deployable gap crossing system) is een beproefde coproductie van 3 Nederlandse bedrijven: SlamDam, RVM Vehicle Mobility en MSS Defence . De GXS is uniek in zijn soort doordat hij de gebruiker een handzaam en licht pakket biedt waarmee moeiteloos en uiterst snel (water) hindernissen tot een lengte van 10 meter overbrugd kunnen worden. Met een MLC (Military Load Classification) van 2,5 ton is de GXS uitermate geschikt voor uitgestegen infanterie en lichte voertuigen. Ook verkrijgbaar in zwaardere varianten tot een MLC van 9,5 ton.

M S S D E F E N C E

MSS DEFENCE levert hoogwaardige defensie oplossingen aan veeleisende opdrachtgevers. Het merendeel van het personeel van MSS DEFENCE heeft een “senior level” defensie achtergrond waardoor zij opdrachtgevers optimaal kan adviseren. MSS DEFENCE heeft vestigingen in 14 landen en wordt geleid vanuit haar hoofdkantoor te Den Haag.

www.mssdefence.com | info@mssdefence.com | +31 70 820 11 23

MSS DEFENCE

MSS Defence laat met MaxiTrack een kunststof alternatief voor de zeskantplaat zien. MaxiTrack is een recyclebare kunststof tegel aan de boven en onderzijde van profiel voorzien die 40 kilo weegt, eenvoudig onderling schakelbaar is en een belasting van 130 ton aankan. Zeer snel door 2 man te leggen.

CLUSTER C

Bij cluster C, Brugslag, met de subonderwerpen vouwbrug, veer, vlot, Bailey/MGB, varen en ijsbreken staat een grote variëteit aan middelen om veilig waterhindernissen te overbruggen.

JANSON BRIDGING

Een niet te missen blikvanger vormt een aantal bruggen van Janson Bridging. Met de slogan 'Militaire uitdagingen, civiele oplossingen' positioneert Janson Bridging zich in de markt van tijdelijke, semipermanente en permanente brugsystemen. Het bedrijf ziet vele mogelijkheden van samenwerking met de Genie. Hierbij wordt niet alleen gedacht aan uitwisseling van kennis en ervaring, maar ook aan tijdelijke uitbreiding van de slagkracht van de Nederlandse Defensie op het gebied van brugslag, hierbij gebruik makend van het innovatieve concept *'availability instead of ownership'*.

Vijf C3800 pompen ingezet bij project Sluis in Eefde (2015)

POMPEN

Vanderkamp Pompen is zowel in binnen- als buitenland een toonaangevende speler op het gebied van tijdelijke pompinstallaties. Deze pompinstallaties worden met name ingezet op het gebied van oppervlakte water, afvalwater, industriewater en fire fighting. Dit gebeurt zowel bij planmatige projecten als bij calamiteiten. Door de aanwezige kennis is Vanderkamp Pompen in staat om complete pompwerken turn-key uit te voeren voor haar opdrachtgevers.

C3800 ingezet bij Calamiteit in Doornenburg (2017)

Een specifieke toepassing waarbij dit goed van pas komt is de inzet van grote pompen bij waterlast. Als pompen moeten worden ingezet bij dit soort calamiteiten, zijn in elk geval drie dingen van belang waarop Vanderkamp Pompen goed kan inspelen:

Een grote capaciteit

Het getoonde pomptype is het grootste type mobiele pomp op de markt in Europa. Het maximale volume dat per seconde verpompt kan worden is 3 m³/s. Ter indicatie, een olympisch zwembad met afmetingen 50 x 25 x 2 meter wordt met deze pomp binnen 14 minuten gevuld.

Flexibele inzetbaarheid

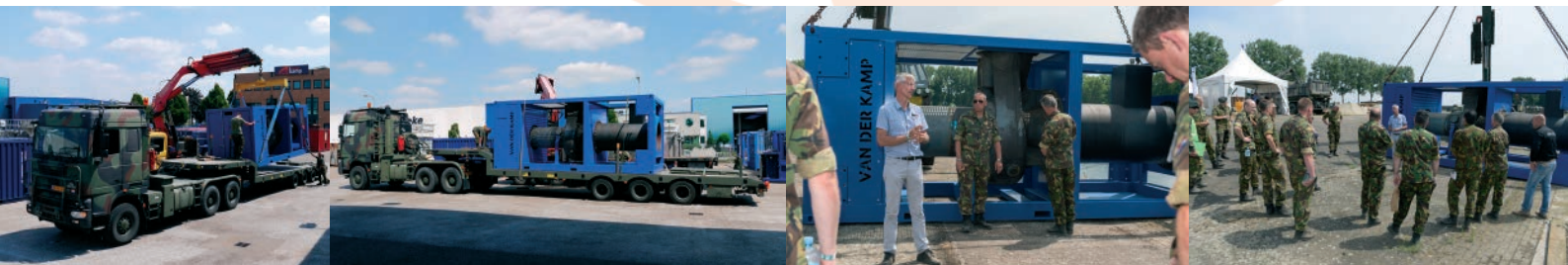
Door de toegepaste pomp kan zowel droog al nat worden opgesteld. Nat kan de pomp zowel verticaal als horizontaal worden toegepast. Als de pomp droog wordt opgesteld is de inzet van een vacuumpomp nodig, die als een unit in een frame bovenop de pomp geplaatst kan worden. Door het vacuüm in de zuigleiding vult de pomp zich met water, waarna de pomp aangezet kan worden. Bij natte opstelling is geen vacuüm set nodig. De pomp is bovendien geschikt voor zowel oppervlaktewater als afvalwater. Door het hoge vermogen van de pomp kan water ook met gemak over grotere afstanden worden verpompt.

Snel te mobiliseren

Door de modulematige opzet van het systeem kan het in onderdelen worden getransporteerd, zodat de configuratie ter plekke kan worden gemonteerd en eventueel gewijzigd. De afmetingen van het frame (6060 x 2440 x 2590 mm) zijn standaard container afmetingen, met op de hoeken twist-locks.

Deze pompconfiguratie voorziet dus in de drie voorwaarden en dat maakt deze pomp geschikt om ingezet te kunnen worden bij calamiteiten. De pomp wordt aangedreven door een elektromotor van 450 kW, de benodigde stroom is 815 Ampère. Als er geen elektriciteit aanwezig is kan er een aggregaat worden ingezet. De vrije doorlaat van de pomp bedraagt 144 mm, dat betekent dat voorwerpen tot deze afmeting ongestoord door de pomp gaan. Het gewicht van de pomp in de containeropstelling bedraagt ongeveer 15 ton.

Op dit moment hebben Vanderkamp Pompen 9 van deze pompsets in de huurvloot. Meestal worden ze ingezet in geplande projecten, maar er is ook ruime ervaring met de inzet pompen bij calamiteiten. Alle pompen worden standaard voorzien van telemetrie, zodat ze op afstand te monitoren, en eventueel ook te bedienen zijn. Opdrachtgevers kunnen desgewenst ook op afstand meekijken in het functioneren van de installatie.

Vanderkamp Pompen

Rick van der Kamp

Bezoekadres Hoekeweg 1 8042 PH Zwolle

Telefoon +31 384 222 009

www.vdkamp.eu

Demonstratie in Hedel

SLAMDAM

De firma Slamdam toonde bij eerdere geniegelegenheden de vele inzetmogelijkheden van hun tijdelijke waterkering. Zo kan de Slamdam als nooddam bij hoogwaterdreiging dan wel ter versteviging van zwakke plekken in dijklichamen worden gebruikt. Daarnaast kan met behulp van de Slamdam een tijdelijk opvangbassin worden opgeworpen. Bij die gelegenheden was een veelgestelde vraag of de Slamdam ook kan worden ingezet als licht overgangsmiddel. Tijdens deze relatiedag laat de firma zien hierin te zijn geslaagd. In een van de 'natte' bouwplaatsen van het Engelse Gat is met behulp van aan elkaar gekoppelde damlichamen, met daaroverheen een kunststof mat, een drijvende brug met een lengte van ongeveer 10 meter gemaakt. Een demonstratie met een licht voertuig laat in een aantal passages zien dat dit oorspronkelijke waterhindernis moeiteloos kan worden overwonnen.

DOLEZYCH

Een andere tak van sport beoefent de firma Dolezych. Deze firma ontwikkelt en fabriceert wereldwijd talloze producten op het gebied van het veilig horizontaal en verticaal verplaatsen van goederen. Bij de ontwikkeling van de producten wordt nauw samengewerkt met toekomstige gebruikers, waaronder de Duitse *Bundeswehr*. Tijdens deze relatiedag laat de firma een volgepakte pallet zien waarvan de pallet plus lading volledig wordt omhuld door een textiel spinnenweb. Daarnaast ligt een uitgebreid assortiment van textiele hijsbanden uitgesteld. De firma heeft ook nog een primeur: de textiele ketting. De voordelen ten opzichte van de metalen variant lijken onmiskenbaar.

HOEK NAVAL ENGINEERING

In het vervoer over water is altijd behoefte aan transporteerbare handige schepen, pontons en drijvende constructies. Hoek Naval Engineering is daar dag en nacht mee bezig op een manier dat alles op elkaar aansluit. Een multifunctioneel scheepje voor de binnenwateren in combinatie met duw- en sleepwerkzaamheden en te gebruiken als veerdienst wordt nu zelfs doorontwikkeld. Inzetbaarheid van Pool tot Pool wordt uitgedragen. Voor de extreme kou in waterwegen is er zelfs een ijsknabbelaar in ontwikkeling. Door gebruik te maken van *'of the shelf components'* zijn er uitdagende, kosteneffectieve en onderhoudbare oplossingen te maken.

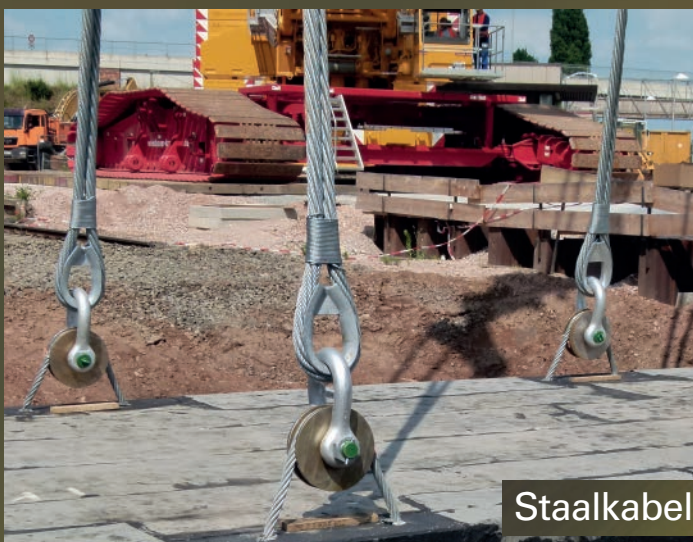
PARTNER OF THE GERMAN FEDERAL ARMED FORCES

Ladingzekeren

Dyneema® textile lashing chain

Staalkabel

Spankettingen

Spanbanden en aanslagpunten

Hijsmiddelen

Dolezych Benelux

+31(0) 6 3729 9292 • info@dolezych-benelux.com • www.dolezych.nl

HOEK NAVAL ENGINEERING

'Beyond common practice' raakt de kern van de dagelijkse ontwikkelingen bij en door Hoek Naval Engineering BV. Sinds de start in 2009 wist dit ontwerp- en engineeringbureau zich te ontwikkelen tot veelzijdige en betrouwbare partner. Het team van deskundige tekenaars/ingenieurs gaat geen uitdaging uit de weg om te komen tot een passende oplossing. Geen 'dertien-in-een-dozijn-oplossingen' maar innoverend aansluiten bij de behoefte van de opdrachtgever met daarbij een scherpe focus op modulariteit, duurzaamheid, functionaliteit en 'low cost of ownership'.

Een turn-key custom(ized) product voor een serieproduct prijs en van uitzonderlijke kwaliteit, dat is wat Hoek Naval Engineering levert.

Het begint met luisteren naar de wensen en eisen van de opdrachtgever. Aan de hand daarvan wordt een 2D-plantekening gemaakt waarin deze zijn opgenomen en getoetst zijn aan de vigerende regelgeving. Zodra de opdrachtgever de wensen en eisen inderdaad vertaald ziet in een plantekening en technisch bestek, is het tijd voor uitwerken van het concept ontwerp naar de basis engineering. Dit is de fase waarin zowel het ontwerp wordt doorontwikkeld en de hoofdconstructie wordt bepaald. Kortom de fase waarin de vorm wordt verfijnd, de hoofdcomponenten uitgekristalliseerd, de systemen ontworpen, de constructie wordt berekend en getekend en de keurtekeningen worden opgemaakt. De basis is dan gelegd voor de detailengineering. In deze fase wordt elk onderdeel in detail uitgewerkt in een 3D CAD-model en verwerkt tot een bouwpakket. Het bouwpakket bestaat uit gedetailleerde tekeningen met onderdeelnummers en maatvoering. De volgende fase is de fysieke bouw en uiteraard bestaat dat naast werkvoorbereiding en inkoop ook uit documenteren en project management.

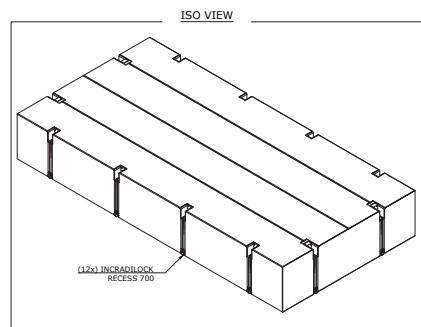
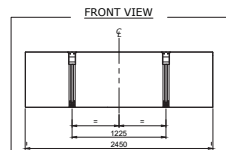
IJSKNABELAAR

Hoewel de naam doet vermoeden dat het een lieflijk knagertje is dat aan ijs knabbelt, is het in de praktijk een ijsverslindende vaarwegmaker.

Exploitatie van drijvend materieel wordt aanzienlijk bemoeilijkt als het betreffende oppervlaktewater door bevrozing niet toegankelijk is. Belemmering door ijs is onwenselijk bij adequaat handelen in gevecht situaties, bij humanitaire hulp of anderszins.

Hoek Naval Engineering ging 'beyond common practice' en werkte in slechts twee weken tijd het concept uit van de ijsknabbelaar. Door innovatief gebruik te maken van 'of-the-shelf components' uit de baggerindustrie, dagmijnbouw en wegenbouw ontstond deze ijsfreezer. Zowel elektrisch als hydraulisch aan te drijven en daarmee direct toepasbaar op het beschikbare materieel. De boot of het ponton wordt aan alle zijden uitgerust met de ijsfreen en gecontroleerd gelanceerd op het ijs. Door het systeem in te schakelen vreet het ponton of de boot zich door het ijs, waarbij het ijs vermalen wordt tot kleine vlokken. Door de snelheid van de diverse frezen onafhankelijk bedienbaar te maken kan zonder voortstuwing een vaarweg gebaad worden door het ijs.

Op dit moment is de ijsknabbelaar in afronding van de basisengineering.

INCRADIFLOAT & INCRADILOCK

Een ander voorbeeld van 'beyond common practice' is het gepatenteerde INCRADILOCK koppelingssysteem van Hoek Naval Engineering.

Door als Hoek Naval Engineering direct in de praktijk betrokken te zijn bij het gebruik van diverse pontonsystemen, werd al gauw duidelijk dat er veel verbeteringen op functionaliteit, snelheid en eenvoud mogelijk waren.

Het resultaat is daar: een volledig gecertificeerd (Bureau Veritas / Lloyd's Register) en gepatenteerd INCRADILOCK koppelingssysteem. Belangrijk voordeel is de eenvoud in gebruik, de lage onderhoudskosten en de enorme tijd- en kostenbesparing in gebruik.

Dit houdt in dat elke ponton module uit een enkel te behandelen onderdeel bestaat dat uniform uitwisselbaar is. De drijvers, de koppelingen, de spudpalen, de ramps etc. altijd passend.

Hoek Naval Engineering

Wouter Hoek

Email: wh@hoeknavalengineering.nl

Kantoor: 085-4890034

Mobiel: 065 157 00 93

www.incradifloat.com / www.hoeknavalengineering.nl

Een turn-key custom(ized) product voor een serieproduct prijs en van uitzonderlijke kwaliteit, dat is wat Hoek Naval Engineering levert.

SEAWASP

REMOTELY OPERATED VEHICLE (ROV)

De SeaWasp is initieel ontwikkeld voor de strijd tegen onderwater terrorisme. Het is de Remotely Operated Vehicle (ROV) van SaabTechnologies. Met de SeaWasp kan men 'Underwater Improvised Explosive Devices (IEDs) lokaliseren, deze identificeren en vervolgens neutraliseren. De meeste onderwater IED-dreigingen worden handmatig uitgeschakeld door speciaal daartoe getrainde duikers van de EOD. SeaWasp wordt daarentegen bestuurd door een team van twee personen op een veilige afstand van de explosieven. Saab heeft bij de ontwikkeling nauw samengewerkt met de 'Underwater Hazardous Device Response Community' van de VS om de ROV geschikt te maken voor EOD inzet. Eigenlijk is SeaWasp een hybride vorm van bestaande Saab technologie, die nu wordt toegepast voor een wereldwijde behoefte. Onderwater EOD is wereldwijd een snelgroeiende nichemarkt en SeaWasp geeft daaraan invulling.

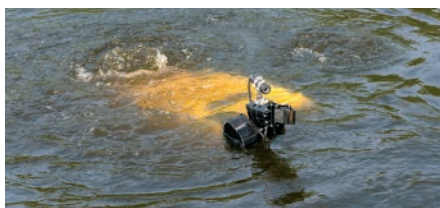

Ontwikkeld met mobiliteit in gedachten, is SeaWasp een draagbaar systeem dat bestaat uit de ROV, een generator, besturingsstation en voedings-eenheid. Het heeft slechts een lengte van 1.7 meter en is 50 cm breed / 40 cm hoog.

Het modulaire systeem bevat een aantal sensoren, inclusief een breedband sonar, ledverlichting en camera's voor zoeken en identificeren van doelen in gebieden met beperkt zicht. Er kunnen ook additionele sensoren worden aangebracht. De basisconfiguratie kan worden aangepast tijdens de voorbereiding van een missie, zodat een optimale mix kan worden gemaakt toegesneden op de specifieke taak.

Door de modulaire capaciteiten, eigenlijk de kern vormend van SeaWasp, kunnen toekomstige updates eenvoudig worden aangebracht. Saab werkt nauw samen met partners om additionele capaciteiten toe te voegen aan de ROV, mede omdat de terroristische dreiging onderwater zich ook snel ontwikkelt.

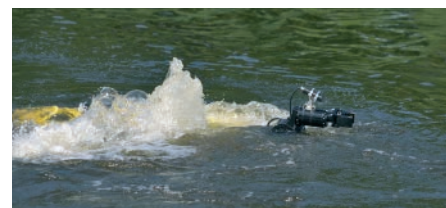
SeaWasp heeft een ingebouwde 'Doppler Velocity Log (DVL)' en een interne meet unit (IMU), die

snelle navigatie mogelijk maakt en waardoor snel kan worden gemanoeuvreed tussen 'waypoints'. De ROV is uitgerust met het Seaeye's iCON intelligente controle systeem van Saab, en is gebaseerd op de Double Eagle familie van Mine Counter Measures waarmee een optimale manoeuvreerbaarheid wordt gerealiseerd. De zes motoren geven genoeg kracht voor een effectieve snelheid van 2.5 knopen en de SeaWasp te laten 'hoveren' om een doel te neutraliseren of zichzelf vast te zetten tegen de wand van een schip of havenmuur.

Ofschoon de ROV gemaakt is om te opereren in moeilijke ondiep water omstandigheden kan het taken uitvoeren op een maximale diepte van 60 meter.

Omdat IED's variëren in vorm en design moeten de gereedschappen om deze uit te schakelen ook divers zijn. De ROV kan doelen lokaliseren, de aard van de dreiging identificeren en de beste methode vaststellen voor uitschakeling. De ROV is uitgerust met een elektrische vijf-functies arm, die de bediener flexibiliteit geeft om een uitgebreide set van gereedschappen en

technieken in te zetten tegen IED's, afhankelijk van de scenario's.

Indien gereed, kan de bediener de SeaWasp in stelling brengen en vastzetten tegen de wand van een schip of haven. Met behulp van de functionele vijf-functies arm, kan vervolgens een explosief naast de IED worden gebracht om te detoneren. De SeaWasp wordt daarna naar een veilige positie gestuurd aan de oppervlakte waarna de IED wordt geneutraliseerd.

Drie Amerikaanse EOD-organisaties gebruiken thans reeds prototypes van de SeaWasp.

Hoewel de ROV initieel is ontwikkeld in het kader van counter IED, kan het gebruikt worden voor meerdere doeleinden. SeaWasp kan bijvoorbeeld complementair zijn aan veel duikwerkzaamheden en kan 24/7 in het water verblijven. Tijdens de Genie relatie dag was er dan ook veel belangstelling voor de demonstraties van de SeaWasp van de zijde van o.a. EODD, Duik & Demontage groep van de Koninklijke Marine, Genie-verkenning, brandweer en havenautoriteiten van de grote Nederlandse havens.

SAAB

Meer informatie:

Anton Griesheimer | Directeur Saab Nederland
anton.griesheimer@saabgroup.com

saabgroup.com

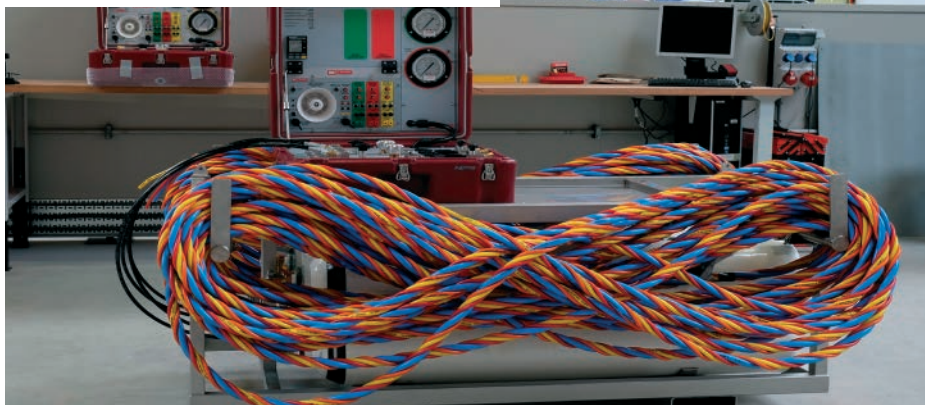
SAAB

VONK

[illegible]

WE KEEP YOU BREATHING

**THE TECHNOLOGY
INNOVATOR.**

At IHC Hytech, we offer a variety of products such as scubapro replacement sets, decompression chambers, diving panels, etc etc.

IHCHYTECH.COM

PRESENTING **OX₁₀ OXYDIVE**

Compact & Lightweight - Automatic oxygen demand system

Automatic buoyancy control system - Quick & Easy Donning and Doffing

Outstanding Ergonomics

UW VEILIGHEID IS ONS WERK *

* VTN IS DÉ LEVERANCIER VAN VIKING
DROGE DUIKPAKKEN

*VEILIGHEIDSTECHNIEK
NEDERLAND

IJZERWEG 67, 5342 LX OSS * POSTBUS 169, 5340 AD OSS
T +31 (0)412 69 55 55 * F +31 (0)412 62 50 75
E INFO@VTN.NL * WWW.VTN.NL

FORWARD SUPPORT

Als je er als organisatie even niet uitkomt over wat en hoe bij een uitzending aan materieel mee te nemen schakel dan de ondersteuning van Forward Support in. Deze firma heeft logistieke kennis en ervaring. Volgens hun concept doen zij dat op een creatieve en praktische 'hands-on' en 'can-do' manier voor militairen maar ook voor hulporganisaties en olie- en gasbedrijven die vaak onder dezelfde extreme omstandigheden moeten werken. Forward ontwikkelt materieel als gecontaineriseerde voorzieningen en speciale voer- en vaartuigen. Om een idee te geven: de nieuwste ontwikkeling is een diesel aangedreven wendbare waterscooter.

De drie duikbedrijven:

IHC Hytech - Robbert de Bie,

VTN Veiligheidstechniek - Marc Leepel

en Interspiro - Peter Hennis

hebben samen een stand ingericht vol met het allernieuwste materiaal voor veilig duiken. Vooral voor de OXYDIVE OX10 (een close-circuit breathing apparatus for covert diving operations) trok veel aandacht, omdat het geen luchtballen geeft, geheel geluidloos is en een 'long operating time'.

IHC HYTEC

VTN

INTERSPIRO

FORWARD SUPPORT

As **LOGISTIC PROBLEM SOLVERS** we offer reliable and prudent in-depth knowledge and experience. Our strength of operation is our creative and practical, both "hands-on" and "can-do", way of working to meet the needs of (inter) national Defence organizations, NGO relief organizations, mining and oil and gas companies.

We invent, engineer, produce, supply and support 24/7 logistics equipment such as (special-) vehicles, boats, aircraft pallets, containerised facilities, etc. but also tactical gear etc.

Our services and equipment are fit for operation in extreme geographically and extreme climate conditions, including environmental disaster designated areas and war zones around the globe.

No. 1 provider
for smart life-saving
survival products

Diver Propulsion Vehicles
(DPV's) Genesis
600, 1200, 1500, SW

The Ultimate
Special Forces
Tactical Boot

(Maritime) Ballistic
helmets

Underwater
power tools

Akoestisch duiker
verbindingsapparaat

Hooligan
tools

Trauma
kits

Werelds sterkste en lichtste
kogelwerende plaat

High mobility
vehicles

**FORWARD
SUPPORT**

Sico de Vries
Kantoor: +31 187 601 556
Mobiel: +31 646 118 808
s.devries@forwardsupport.nl
www.forwardsupport.nl

DEMONSTRATIE DUIKTEAM REGIO GOOI EN VECHTSTREEK

“Natuurlijk zijn er allerlei **strengere criteria** waaraan een duikteam moet voldoen...”

Dit brandweerdeukteam bemant de post Nederhorst den Berg en bestaat uit vier personen: de duikploegleider, de reddingsduiker, de veiligheidsduiker en de chauffeur/assistent. Natuurlijk zijn er allerlei strenge criteria waaraan een duikteam moet voldoen, maar het allerbelangrijkste is toch de opdracht: het redden van mens en dier. En dat het liefst binnen een uur na de melding, ook wel het *golden hour* genoemd. Het team is daarom opgeleid en getraind op snelheid.

Op het gebied van vakbekwaamheid zijn er vaste, strenge vaardigheden die bij het behalen ervan worden omgezet in certificaten. Het spreekt vanzelf dat die eisen vastliggen en om de twee jaar opnieuw worden getest door het Instituut Fysieke Veiligheid. En dan is er nog een zware verplichte medische keuring die jaarlijks moet worden herhaald. En op wat voor soort incidenten gaat het team af? Personen en auto's te water, omgeslagen vaartuigen in sloten, kanalen, grachten maar ook open water behoren tot hun werkgebied, evenals ijsvlakten waar schaatser en waaghalzen in wakken terecht komen. Bij moeilijke klussen op groot water is er altijd een brandweerhulpboot uitgerust met sonar en navigatie en communicatieapparatuur aanwezig die het duikteam steunt. Daarnaast is er het nood luchtvoorzieningssysteem voor het geval dat een duiker in de problemen komt. De veiligheidsduiker kan dit systeem onderwater koppelen aan de duikset van de getroffen duiker waardoor deze weer onbeperkt lucht krijgt.

SLAMDAM[®]
Dutch easy movable dam.

OPBOUW SLAMBRIDGE

SLAMDAM; ÉÉN DAM - MULTI INZETBAAR

MOBIELEWASPLAATS VOOR CBRN

DE MOGELIJKHEDEN MET SLAMDAM[®] ZIJN ONEINDIG. SLAMDAM[®] IS DOOR ZIJN FLEXIBILITEIT, HANDZAAM FORMAAT EN GEWICHT OP VERSCHILLENDE VLAKKEN TOE TE PASSEN.

SLAMDAM[®]: mobiele nooddam in de strijd tegen overstromingen.

SLAMBRIDGE[®]: een vlotbrug snel en efficiënt te realiseren.

SLAMDAM[®] MOBIELE WASPLAATS: mobiele wasplaatst voor CBRN

FIRE DAM[®]: verontreinigd bluswater inbakenen

T. 0348 7484 77 | INFO@SLAMDAM.NL

**PRESENTATIE SLAMBRIDGE
GENIE-RELATIEDAG / HEDEL**

BLUSWATER INBAKENEN

WWW.SLAMDAM.COM

Afsluiting

Het laatste scheepshoorn signaal kondigt het einde van een enerverende dag aan. In de centrale tent sluit kolonel Burg Valk de dag af door nogmaals te benadrukken hoe belangrijk het bedrijfsleven is voor de Genie van Overmorgen, Genie 3.0.

Hij was blij verrast door verschillende producten en/of diensten die de Genie zouden kunnen ondersteunen om hun taak te kunnen uitvoeren. De kolonel eindigt door de VGGO te bedanken voor de rol die zij wederom heeft gehad bij het organiseren van deze Genie Relatiedag.

Na de kolonel neemt de voorzitter van de VGGO, adjudant Tonio van Rhee, het

woord en hij blikt terug op een plezierige, informatieve en daarom nuttige dag.

Hij dankt de aanwezige bedrijven, commandant 101 Geniebataljon, luitenant-kolonel Peter van Sorgen, en niet te vergeten majoor Koen van Dinter, commandant 105 Geniecompagnie waterbouw, met zijn mensen voor de schitterende verzorging van de dag.

Een speciaal woord van dank richt hij aan de medewerkers van PARESTO die, op deze warme dag, alles uit de kast hebben gehaald om de gasten te verzorgen. Bovenal dankt hij mevrouw Jojo Mulder van Green Paper Association voor haar toemeloze inzet om deze dag tot een succes te maken. Van Rhee kondigt aan dat de Genie Relatiedag 2018 op 20 juni zal plaatsvinden.

Gastheer is dan de MSS van het OTCGenie en de locatie zal Reek zijn.

Wat volgt is nog een gezellige (netwerk) borrel met de nodige hapjes en drankjes. Tussen de bedrijven door vraagt Swieringa Kunststof nog even de aandacht om de winnaars van hun prijsvraag bekend te maken. Het goede antwoord is 6,3 kg en zowel Ikol Peter van Sorgen als elnt Tom Martens zitten met hun antwoord daar het dichts bij in de buurt. Onder luid applaus ontvangen beide winnaars van Luuk Venhuizen en Peter Dewaele een pakket met Belgische bieren. Of de pakketten onaanbroken thuis zijn aangekomen kan niet met zekerheid gezegd worden.

De VGOO en C-101 Geniebataljon kunnen met een tevreden gevoel terugkijken op de Genie Relatiedag 2017. *Sodeju!* ||

Eind 2016 viel het besluit om met het Korps Commandotroepen (KCT) de Capacity Building Mission Irak (CBMI) in Bagdad (Task Group 631) door te ontwikkelen naar een Advise and Assist (A&A) missie vanuit Erbil. In deze ontwikkeling is in Nederland gekeken naar de mogelijke rol, die de Genie hierin kon gaan vervullen. Omdat het een nieuw mandaat en eigenlijk een andere wijze van optreden in Irak betrof, was het op voorhand niet geheel duidelijk wat de werkzaamheden van de task group ging in houden, dan wel in welke gebieden deze zouden worden uitgevoerd.

Dit in combinatie met de hoge IED dreiging in Irak werd er voor gekozen om een genieadviseur in de rol van Counter-IED officier op de staf en een search team van een sergeant en twee korporaals Advanced Search voor deze missie in te zetten. Dit hield voor de task group een uitbreiding van de staf en ondersteunende capaciteit in, die de A&A opdrachten ging ondersteunen. Vanwege bovenvermelde redenen kunnen we wel spreken van een geheel nieuwe missie die vanaf de grond af

moest worden opgebouwd. We hebben daarom in Nederland met de informatie die we op dat moment beschikbaar was zo goed mogelijk de analyse gemaakt: waar moeten we ons op voorbereiden en met welke mogelijke opdrachten moeten we rekening houden.

De moeilijkste en gevaarlijkste opdracht waar we rekening mee zouden moeten houden, was het leveren van Force Protection tijdens verplaatsingen en het innemen van objecten. Dit in gebieden

die eerst door Islamitische Staat (IS) werden beheerst en later heroverd zijn door Irak Security Forces (ISF). Om hun eigen grondgebied te verdedigen, gebruikte IS mijnenoorlogvoering tactieken.

Bij gebrek aan mijnen gebruiken ze daarvoor vooral jerrycans HME (Home Made Explosive) met *pressure plates* omdat deze makkelijk en in grote aantallen te produceren zijn. Hierdoor zijn in de afgelopen twee jaar erg veel IEDs gelegd in de bezette gebieden. Naast de gebiedsontzeggingen werken ze in het verstedelijkt gebied met veel boobytraps om zoveel mogelijk slachtoffers te maken bij de ISF die proberen de steden te bevrijden. Deze twee methodes van inzet van IEDs verwachtten we dan ook veelvuldig tegen te komen.

Toen we aankwamen in het missie gebied werd ons duidelijker wat de werkzaamheden binnen A&A inhielden en wat het inhoudt om met een Partner Force samen te werken. Het belangrijkste hierbij is om je te realiseren dat het hun strijd is. Zij zijn diegene die de beslissingen nemen en daarin kan je ze alleen maar adviseren. Daarnaast kan je ook gebruik maken van de capaciteiten van de ISF. Grote delen van de routes

waar wij gebruik van maakten waren al gezuiverd van IEDs. Daarnaast werden we geëscorteerd door gebieden waar nog IEDs aanwezig waren. De plaatselijke strijdkrachten weten vaak beter de weg en de gevaren dan dat wij die kunnen onderkennen. Zo konden we goed gebruik maken van de plaatselijke kennis op het gebied van terrein en de IED dreiging.

Dit betekende wel dat we in de A&A opdrachten, anders dan verwacht in Nederland, een lage IED-dreiging hadden. Met de afweging van de manoeuvrecommandant om met een zo klein mogelijke ploeg elke opdracht aan te pakken, betekende het dat er weinig tot geen plaatsen waren in de voertuigen voor genisten. Binnen het Special Force(SF) optreden zagen we dat iedere man een specialist moet zijn, een meerwaarde moet hebben. Dus ook de genist die meegaat moet zijn eigen specialisme hebben voor de opdracht van dat moment. Voor elke

opdracht werd er daarom een mix ge-
maakt uit de beschikbare mensen/spe-
cialisten. Dit vraagt erg veel zelfstandig-
heid en flexibiliteit van onze mensen.
Daarom werd er meestal voor gekozen
om een genist mee te nemen die ver-
stand had van IED/explosieven en hierin
ter plekke advies kon geven aan de
tactische commandant. Tijdens onze
rotatie heeft dit ertoe geleid dat de
twee korporaals naar Bagdad zijn ge-
gaan om zich bij het overgebleven trai-
ningsdetachement aan te sluiten en de
ISF trainingen te ondersteunen.
Hier hebben zij zelfstandig, onder Franse
leiding, ondersteuning gegeven bij
instructie op het gebied van Military
Search. Dit is dus een hele andere rol die
zij hebben vervuld dan waar zij zich op
voorbereid hebben tijdens het opwerk-
programma.

We kunnen terugkijken op een bewogen uitzending met veel wisselingen van datums, verschillende werkzaamheden en wisselende opdrachten. Dit had er alles mee te maken dat we de eerste rotatie waren die in deze samenstelling de missie hebben aangelopen. Daarbij wisten we in Nederland nog niet goed wat ons te wachten stond. We moesten een erg flexibele houding aannemen om kansen te zien en deze ook aan te grijpen. Van ons werd dan ook veel zelfstandigheid gevraagd, zoals op individuele basis geniesteun leveren bij de opdrachten maar ook zonder hoger niveau search lessen in Bagdad geven. Het specialistische optreden met een enkele genist bleek goed haalbaar te zijn, mede vanwege de samenwerking met de ISF. Dit was een grote eye-opener omdat we de mensen meegenomen hadden om zelf opdrachten uit te voeren zodat ons advies al volstond. Daarom wil ik afsluiten met een quote van T.E. Lawrence die deze mindset erg goed weergeeft:

Do not try to do too much with your own hands. Better the Arabs do it tolerably than you do it perfectly. It is their war, and you are to help them, not to win it for them. ||

PELTOR™

Sharpen your senses. Stay connected and be protected.

3M™ PELTOR™ ComTac XPI Headsets:

- ▶ Maximum hearing protection
- ▶ Full situational awareness
- ▶ Clear radio communication at all situations
- ▶ Fool proof, fail safe and watertight
- ▶ Earplug mode (double protection)
- ▶ PTT adapter for all kinds of radios (PRR, Harris, FM9100, Bowman, Sepura, Sotas, etc.)
- ▶ Communicate with 2 radios at once

You protect us. We protect you.

Contact us: +31 (0)6 53433094

AFRICAN CONTINGENCY OPERATIONS TRAINING AND ASSISTANCE

Tekst || Sergeant der eerste klasse Bas Direcks, staf onderofficier sectie S3 41 Pagnbat

oefening. Hierin moesten de soldaten laten zien dat ze de aangeleerde lesstof beheersten en, indien nodig, het een en ander bijschaven. Alle lessen werden gegeven door de eigen instructeurs van het Beninse leger. Dit in tegenstelling tot andere ACOTA missies waarbij de Nederlanders dan

wel de Amerikanen zelf nog de lessen verzorgden. Dit veranderde onze missie gelijk van het zelf lessen geven, naar een train de trainer missie, waarbij wij dus vooral hun instructeurs begeleidden. Het viel mij op dat de instructievaardigheden van de meeste instructeurs op een redelijk goed niveau lag.

Toch hebben wij nog veel kunnen bijdragen aan het verbeteren van hun instructievaardigheden. Bijvoorbeeld dat ze moesten proberen de gegeven theorie zo kort mogelijk te houden en meer praktijk moesten toepassen, aangezien de soldaten gewoon staand in slaap vielen. Daarnaast leerden de soldaten meer van het doen dan alleen maar luisteren. Wij leerden hen betere locaties te zoeken voor hun demo's en betere methodes hoe ze demo's moesten geven.

De moeilijkheid hierbij was: wanneer vertel ik wat en hoe. Je hebt te maken Beninse instructeurs die vooral erg trots zijn, ze willen geen gezichtsverlies leiden. Dus als je de instructeurs tips en tools geeft, doe je dat bijvoorbeeld als alle soldaten weg zijn. Daarnaast zijn wij in Nederland erg direct als iets niet goed gaat. Dan zeggen wij dit meteen. Dat moet je daar vooral niet doen, dan ben je ze spreekwoordelijk direct kwijt en zullen ze niks meer van je aannemen, wat dan ook niet meer ten goede komt van de lessen.

Wat weer mooi was om te zien, was dat de instructeurs wat met jouw tips en tools aan de slag gingen en toepasten

**“Daarnaast leerden de soldaten
meer van het doen dan
alleen maar luisteren.”**

in de volgende lessen. Hierdoor werd er een nog grotere leerwinst behaald door de Beniner soldaten.

Gelukkig heb ik als genist ook nog wat bouwwerkzaamheden kunnen oppakken. Zo heb ik ze aangeleerd om geïmproviseerde Friese ruiters te maken en samen met de Beniner soldaten een ECP (Entry Check Point) gebouwd als ingang

van een (toekomstige) basis, die daarna werd gebruikt voor verdere trainingsdoeleinden. Bouwmaterialen, zoals zandzakken, houten balken / palen, stalen pinnen, meetlinten, touw en houtzagen heeft het Beniner leger niet. Dit hebben wij allemaal lokaal moeten aankopen. Dan nog blijft het behelpen. Daarnaast is het een aparte ervaring om met de Beniner soldaten wat te gaan bouwen.

Mochten Nederlandse militairen een eindcijfer geven voor het uiteindelijke eindproduct dan zou dat uitkomen op een vier of vijf. In de ogen van de Beninse soldaten is dat dan weer een 10. Uiteindelijk moet je accepteren dat het dan zo is. Zelfs na vier keer opnieuw stappelen van de zandzakken, leggen ze de zandzakken voor een vijfde keer gerust verkeerd.

Voor de soldaten geldt: als het er ligt dan is het goed.

Terugkijkend heb ik al met al een hele goede uitzending gehad. Het Beniner Leger was erg leergierig en de samenwerking met de Amerikaanse contractors was erg goed.

Deze uitzending is zeker een aanrader mocht je de kans krijgen om een ACO-TA missie te draaien. Je leert hier vooral omgaan met buitenlandse partners, militairen, tolken en de Afrikaanse cultuur die wezenlijk anders is dan de onze. ||

OPLEIDEN

**ONDEROFFICIËREN
BOVENBOUW
11 PAGNBAT
TIJDENS THEMAWEEK 'GEVORMD'**

Tekst || Adjudant Arnold Wever

Van 4 t/m 6 april 2017 zijn de onder-officieren bovenbouw; smoo's, csm's en smod's van de compagnieën en de sergeantomajors van de verschillende secties van de bataljonsstaf en de adjudanten van 11 Pagnbat o.l.v. de BA, adj Van der Lugt, in de gelegenheid gesteld om gezamenlijk te werken aan een aantal vormingsdoelen in het kader van persoonlijke ontwikkeling.

Tijdens een drietal themadagen werd o.a. aandacht besteed aan de onderwerpen PTSS en burn-out. Ook werd een bezoek gebracht aan het KPU-bedrijf in Soesterberg en het Veteranen Instituut in Doorn. Het bezoek aan het KPU-bedrijf lijkt misschien een wat vreemd onderwerp, maar om inzicht te verkrijgen in de gang van zaken rondom PGU en andere uitrustingsstukken, was dit een verhelderend bezoek.

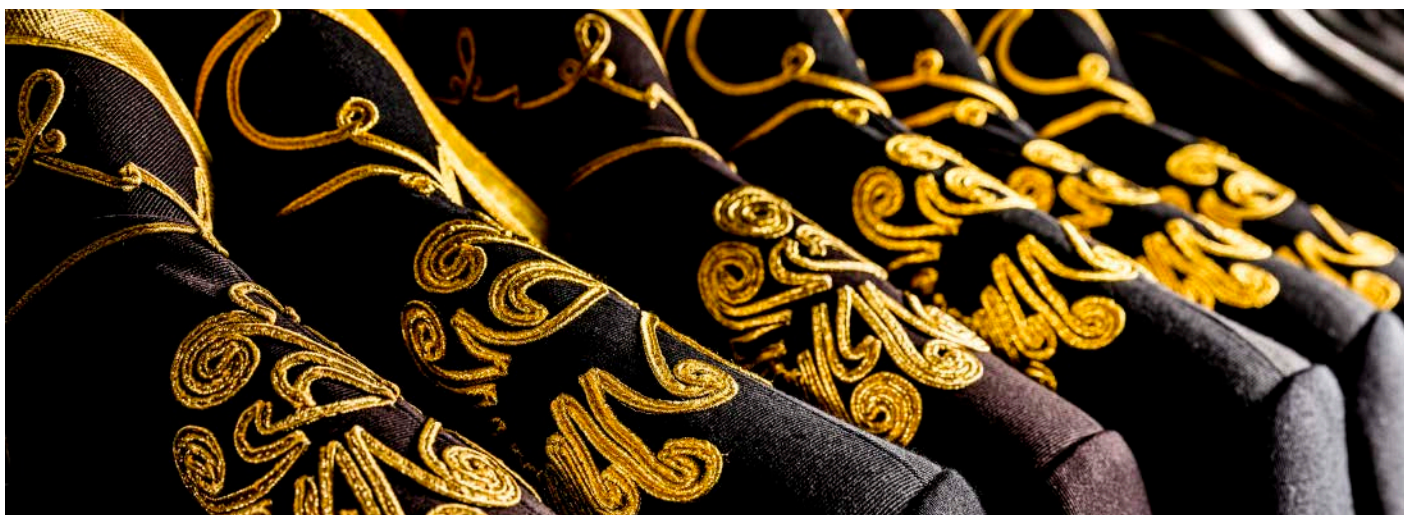
De drie dagen vingen aan in de koffiekamer van de StEARScie, 'het Kompas'. Nadat de BA enige verduidelijking had gegeven over de komende dagen, deed de CSM van de StEARScie nog een aantal huishoudelijke mededelingen. Hierna vertrokken de sergeantmajors en adjudanten van 11 Pagnbat naar Soesterberg.

KPU-bedrijf

Het KPU-bedrijf in Soesterberg werd als eerste bezocht om inzicht te verkrijgen in de werkwijzen, procedures, maar ook de problemen die zich binnen de PGU- en uitrustingswereld voordoen. Met deze wetenschap is het mogelijk om binnen de eenheid, waar nodig, meer begrip te hebben voor zaken die spelen op materieelgebied in het algemeen en PGU in het bijzonder. Tijdens het bezoek werd in een boeiende presentatie door

kap der Mariniers Van Sas en sgt1 Vene-
ma uitgeweid over de gang van zaken
binnen het bedrijf, werd de organisatie
belicht en werd een tipje van de sluier
opgelicht over wervingstrajecten, geld-
stromen en andere zaken die van belang
zijn bij het verwerven en verkrijgen van
nieuwe uitrustingsstukken.
Ook het onderwerp 'pakketrechten'
werd besproken. Alleen de OPCO's
zijn verantwoordelijk voor het geven
van pakketrechten aan personen en
het KPU-bedrijf is in deze alleen maar
uitvoerder.

Na deze presentatie werd het bezoek vervolgd met een rondleiding door de immense hallen met de enorme hoeveelheden PGU die metershoog opgestapeld liggen. Door de automatisering van het PGU-bevoorradingstelsel wordt bestelde PGU met een scorings-

Ceremoniële kleding zover het oog reikt

Prototypes van het nieuwe verpakkingssysteem

percentage boven de 90%, binnen een week bezorgd bij de klant op het onderdeel. Ook de kleermakerij, de sorteerafdeling voor oude kleding en de NBC-masker hersteleenheid werden met een bezoek vereerd.

Deze laatste club van enthousiaste mensen hebben een uniek systeem bedacht waarbij oude maskers weer tot nieuw worden omgetoverd. Dit gebeurt door defecte onderdelen te vervangen en door een zelfontworpen luchtdichtheidstest zijn de maskers weer als nieuw als ze het KPU-bedrijf weer verlaten naar een nieuwe tevreden klant.

Veteranen Instituut

Na het bezoek aan het KPU-bedrijf werd de dag vervolgd met een lunch op de Dumoulinkazerne, waarna een

bezoek werd gebracht aan het Veteranen Instituut (VI) in Doorn. Bij aankomst stond zowel de eerste vrijwilliger van 11 Pagnbat, kap b.d. Jan Wolterink, als de eerste vrijwilliger van 101 Gnbat, kap b.d. Jan Eijlander de club al op te wachten. Zij waren speciaal naar Doorn afgereisd om aanwezig te zijn en hun rol voor 11 Pagnbat en 101 Gnbat uit te leggen. We werden ontvangen door Peter Klijn, de coördinator Nuldelsysteem. Hij gaf in een presentatie een uitgebreid beeld van het Veteranen Platform.

- De belangen van de georganiseerde en ongeorganiseerde veteranen behartigen;
- De positie bij de politiek, defensie, publieke en relevante private instellingen versterken;
- Daarmee van meerwaarde zijn voor alle partijen die van belang zijn.

Belangrijk hierbij is dat de doelgroep niet alleen de veteranen zelf zijn, maar ook hun relaties.

Ander interessant dat werd aangehaald was dat veteranen worden ingedeeld in 3 generaties.

- 1ste generatie veteranen;
WO II – 1979
- 2de generatie veteranen;
1979 – 2001 (Vredesmissies)
- 3de generatie veteranen;
2001 – heden (War on terror)

Hierna was het woord aan de directeur van het Veteranen Instituut, Kolonel der

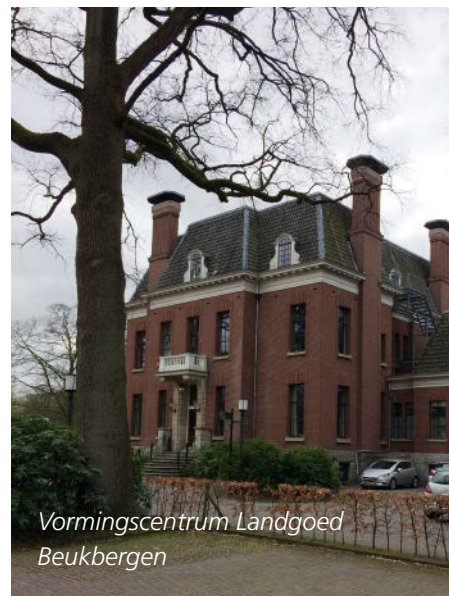
Jagers drs. Ludy de Vos. In een bevestigende en soms geëmotioneerde lezing, gaf hij aan wat het veteranen Instituut tot nu toe heeft bereikt voor vele collega's die door allerlei omstandigheden in de afgelopen jaren een beroep op het Instituut hebben moeten doen.

Vormingscentrum Beukbergen

De dag eindigde met de terugreis naar Wezep. Op dag twee werd weer aangevangen in 'het Kompas' waarna we gezamenlijk naar het vormingscentrum op landgoed Beukbergen gingen. Daar aangekomen werden eerst de kamers in gereedheid gebracht en werden de vormingsdagen geopend in de kapel door de BA en de bataljonsaalmoezenier Guido Brugge.

De doelstellingen voor de komende dagen werden door hem verduidelijkt. PTSS en burn-out: erkennen, herkennen, sfeer kweken dat er over gesproken kan en mag worden, en wat dan?

Na de inleiding werd een indrukwekkend verhaal verteld door gastspreker Harry Hanenburg, of zoals hij het zelf zei: mijn verhaal. In een lezing van zo'n twee uur gaf Harry aan wat hij in zijn actieve diensttijd tijdens zijn vele uitzendingen aan traumatische ervaringen heeft meegemaakt. Tijdens de presentatie was het muisstil in de zaal en iedereen luisterde met grote aandacht. Belangrijk punt voor ons allen was hoe dit soort traumatische ervaringen bij ons zelf, maar ook bij onze jonge collega's,

te ontdekken en het bespreekbaar te maken. Na de lunch werd door Boy Coolen van de Militaire Geestelijke Gezondheidszorg (MGGZ) een presentatie verzorgd. Hierin werden procedures van de MGGZ verduidelijkt en wat de MGGZ kan betekenen voor ons als militairen met een (uitzend)verleden.

Hierna werd de club in een aantal syndicaten ingedeeld waarbij een aantal vragen als leidraad dienden om een aantal onderwerpen van de afgelopen dag te bespreken.

1. Hoe reageert en anticipeert de leiding van 11 Pagnbat op bijzondere situaties;
2. Wat is de rol van de typische militaire mentaliteit bij het ontstaan van problemen;
3. Wat zijn structurele componenten van deze cultuur die een vruchtbare voedingsbodem bieden voor het ontstaan van PTSS en burn-out;
4. Hoe moeten we omgaan met collega's die aangeven aan hun 'taks' te zitten.

Na het diner werd door de aanwezigen in een levendige discussie ingegaan op de gestelde vragen.

Na de plenaire discussie met alle aanwezigen was het tijd om naar de bar te gaan en daar de dag af te sluiten met een biertje. Tijdens de gezellige uurtjes werd er nog lang na gesproken over de

“Terugkijkend op deze week kan worden gesteld dat we allemaal voor een korte periode uit onze normale werkomgeving zijn gehaald.”

afgelopen dag. De volgende dag ving, na een goed ontbijt, aan met een presentatie verzorgd door majoor van de Koninklijke Marechaussee, Nick. Hij vertelde in een serieus verhaal, doorspekt met humor en zelfspot, hoe hij de gevolgen van zijn uitzending naar Kosovo had ervaren en het een deel van zijn leven had bepaald. Een belangrijk item uit dit zeer indrukwekkende verhaal, was het herkennen van problemen bij ons zelf of onze collega's als gevolg van o.a. uitzendingen.

Na de lunch was het laatste onderwerp van de themaweeke een workshop (werk)stress en burn-out. Deze werd verzorgd door de bedrijfsmaatschappelijk werker van het bataljon, Joost. Na dit laatste onderwerp werd het geheel afgesloten door de BA, waarna de terugreis naar Wezep nog op het programma stond. Daar aangekomen werd voor alle deelnemers een rijstmaaltijd van de lokale Chinees gehaald. Onder

het genot van een biertje of frisje werd de week afgesloten.

Tot slot

Terugkijkend op deze week kan worden gesteld dat we allemaal voor een korte periode uit onze normale werkomgeving zijn gehaald. We hebben zonder de vele mails, telefoontjes en andere storende zaken samen kunnen praten en discussiëren over zaken die binnen het bataljon voor sommigen wat ver van het bed staan, maar voor anderen heel actueel zijn.

Een leer voor ons allen is, dat we zaken als PTSS en burn-out niet mogen bagatelliseren of ontkennen. Als bij één van onze collega's in de directe omgeving geconstateerde wordt dat hij of zij ineens anders reageert dan anders, stel gerust de vraag hoe het met hem of haar gaat en toon belangstelling. Laat dat de grote leerwinst van drie dagen 'vorming' zijn. ||

Pioniers- en Pontonniersschool (PPS) een programma aangeboden kregen en dat de overige vier man doorgingen aan de MSS, onder leiding van hun eigen docent en instructeur.

Veel van de input in de cursus komt van de deelnemers zelf. Uiteraard is er een rooster opgesteld. In dit rooster is een diversiteit aan onderdelen opgenomen, maar het wordt voor een groot deel beheerst door cases waarin het besluitvormingsproces wordt doorlopen. Tijdens deze cases wordt in wisselende samen-

stelling van syndicaten het OATDOEM of het TBM doorlopen.

Centraal daarin staat het integreren van de geniesteun in de manoeuvre, met de daarbij behorende adviesrol van de genist. Verschillende tactische activiteiten in diverse operaties zijn op deze manier aan bod gekomen. Het was aan de syndicaten om hun eigen proces te bewaken en tijdig de juiste informatie te presenteren. Vanzelfsprekend werd tijdens en na afloop van de case gesproken over de invulling van het proces en het presenteren van de diverse producten.

Het principe “kruipen-lopen-rennen” was van toepassing in de opbouw van de cases. Complexere opdrachten, inclusief Engelstalige orders en het doorlopen van het proces met gebruik van ELIAS, was uiteindelijk het niveau waar naartoe werd gewerkt. In de laatste week werd al het aangeleerde

om effectief (genie)advies te kunnen geven en effectiever te kunnen communiceren en werken binnen een team.

Naast het opdoen van kennis en ervaring met betrekking tot de diverse besluitvormingsprocessen, was er voldoende ruimte voor vorming.

Door activiteiten zoals gesprekken met de Regimentscommandant, OTC- en bataljonsadjudanten, maar natuurlijk ook de discussies onderling, is vorming een doorlopend onderdeel geweest van de gehele opleiding.

Een bezoek aan Bronbeek, waar er met Nieuw-Guinea veteranen werd gesproken over hun ervaringen voor, tijdens en na hun missie heeft een indrukwekkende inkijk gegeven in de naoorlogse overzeese inzet van Nederlandse militairen. In een open gesprek was er de ruimte om ervaringen uit te wisselen, die later verwerkt zijn in een presentatie.

Een andere activiteit in het kader van vorming was de Battle Field Tour (BFT). Wederom in syndicaten zijn delen van het verloop van de Operatie Veritable voorbereid, verkend en uitgevoerd. In de presentaties te velde werd met name ingezoomd op de rol van de genie tijdens deze operatie en werd de relatie met ons huidige optreden gelegd. Inmiddels is wel duidelijk dat er veel

in de praktijk gebracht tijdens de TOZT BATTICE.

In deze case werden binnen hetzelfde scenario de voorwaarden gecreëerd, om zowel de CSE als de FSE te trainen. Na de diverse verkenningen in het terrein werd steeds aan de manoeuvrecommandant de wijze van genieondersteuning aan zijn manoeuvreplan gepresenteerd. Het bij velen bekende hotel De Slenaker Vallei deed wederom dienst als "commandopost".

Het werken binnen de verschillende groepssamenstellingen en met diverse externe manoeuvrecommandanten vroeg om steeds een andere benaderingswijze. Hiervoor is als rode draad DiSC ingezet. Het toepassen van de Quicksan en vervolgens de aanpassing van de benaderingswijze naar de andere spelers werd steeds benoemd en besproken. Een haast onmisbaar middel

presentaties gehouden zijn. Hierbij is naast de overdracht van informatie steeds stilgestaan bij de wijze van presenteren. Cursisten gaven elkaar feedback op de wijze van presenteren, alsook de docent en instructeur. Hierbij heeft iedere cursist kunnen werken aan de competenties en vaardigheden die verbetering behoeften. Naast de korte feedbackmomenten tijdens de activiteiten is er tevens tweemaal met elke cursist een voortgangsgesprek gehouden, één halverwege en één aan het einde van de cursus. Tijdens deze gesprekken was er ruimte om de voortgang en leerbehoefte te bespreken.

Deze gesprekken waren zeer open van aard, waardoor er aan beide kanten van de tafel acceptatie was over de besproken reflecties. Naast het opdoen van kennis, ontwikkelen van vaardigheden en de vormende activiteiten, was er veel ruimte voor beeldvorming.

Door gastsprekers van binnen en buiten de genie werden lezingen gegeven over het werken binnen een compagniesstaf en andere onderwerpen die raakvlakken

hebben met de genie. Hierbij was er altijd ruimte voor vragen en discussie, waardoor deze lezingen als zeer waardevol werden ervaren. Het bezoeken van de diverse externe trainingslocaties om inzicht te krijgen in de mogelijkheden, zoals Reek, Hedel en TACTIS in Amersfoort was hier ook onderdeel van.

Vanzelfsprekend werd er ook invulling gegeven aan de fysieke component. Over het algemeen stond er elke week twee keer sport op het rooster. Door tussenkomst van de eigen sportcoördinator is er op eigen verzoek een veelzijdig sportrooster opgesteld. Op deze manier konden alle cursisten op eigen intensiteit trainen.

Afsluitend kan de conclusie getrokken worden dat het een drukke periode was, waarin de cursisten zichzelf en elkaar beter hebben kunnen maken door samenwerking en reflectie, onder toezicht en sturing van de professionele en bekwaame cursusleiding. De docent en instructeur waren te allen tijde benaderbaar en ondersteunend, gevraagd en ongevraagd. De algehele sfeer in de klas was open, eerlijk en vooral ook leuk en gezellig. Een omgeving waarin de inzet van de cursist beloond is met kennis en ervaring.

De duur van de opleiding is vaak een grote factor in het besluit om deel te nemen aan de opleiding. Functionarissen vinden dat ze niet zo lang weg kunnen blijven van hun onderdeel.

Daarom het volgende ter overweging: In de opleiding waren drie van de cursisten SMOO. Hun inbreng is groot geweest, maar ook zij hebben zeker hun leermomenten gehad. En ondertussen, tijdens hun afwezigheid, hebben hun compagnieën niet stilgestaan.

Kortom, de Genie functieopleiding
Sergeant-majoor is een waardevolle
opleiding, waarin elke deelnemer
zijn inbreng heeft en kan
leren, die de investering
meer dan waard is! ||

DE BAND MET HET REGIMENT GENIETROEPEN

Voorwoord van de redactie:

Tijdens een van de gesprekken met de voorzitter van het museum heeft de redactie hem gevraagd een artikel te schrijven voor de Promotor over een onderofficier. Wij zijn als redactie dan ook dankbaar dat hier gehoor aan is gegeven en hopen dat het artikel zal bijdragen aan het ontwikkelen van enthousiasme bij onze lezers om eens een bezoek te brengen aan het museum.

In mijn functie als directeur van de stichting Museum 1940-1945 Dordrecht werken wij graag mee aan een artikel voor uw blad. Het museum is opgericht op 25 februari 1986. In het jaar van de oprichting van de stichting, werd er naarstig gezocht naar een goede ruimte om de omvangrijke collectie van dhr. K.P. Makkellie onder te brengen. De collectie bestond uit uniformen, slag-, steek- en vuurwapens, hoofddeksels, gebruiksvoorwerpen, boeken, kranten, beeldmateriaal en veel andere zaken. Op 10 juni 1988 is het museum officieel

museum vertoond gelukkig een stijgende lijn en als museum kunnen we ons gelukkig prijzen met veel aandacht van scholen en schooljeugd. Wij hebben drie pijlers waarop het museum rust. Het museale gedeelte, het educatieve gedeelte en een klein onderzoek gedeelte. Ook voor wat betreft het aantal schenkingen die we aangeboden krijgen, scoren we heel goed.

Op 4 mei 2017 is er een nieuwe thema expositie geopend: Een laatste Eresaluut voor Hen die Vielen. Hierbij worden de verliesregisters getoond van de gesneuvelde militairen en burgers, omgekomen in de periode 1940-1945. Van de 216 gesneuvelde Nederlandse militairen op het eiland en in de stad Dordrecht gedurende de meidagen van 1940 bevonden zich ook 37 genisten.

Gesneuvelde genisten:

Boelens, Bogert, de Bruin, Bruijninxk,
du Cloo, van Deursen, Develing, van
Dijk, Geervliet, van Gullik, Haringa,
Hazewindus, Hoogenboom, Hop,
Koole, de Leeuw, Loen, Lucassen,
Mercier, Monster, de Nijs, Nulle,
Oomen, Over, Oyen, Plooi, Riden-
berg, Rientjes, van Rooij, Spit, Smook,
Tjaardstra, Uithol, van Voren, de Wal,
de Zeeuw en Zwetsloot.

Op deze 4de mei 2017 zijn we als museum gestart met een nieuw project:
Geef het Regiment Genie... zijn gezicht weer terug!

Bij de strijd in de meidagen van 1940 in de stad en op het eiland van Dordrecht, zijn heel veel Nederlandse militairen omgekomen, 216 in totaal waaronder 37 genisten. Zij zijn hierboven reeds genoemd. Het doel van dit project is om als eerste van alle 37 gesneuvelde genisten, via familie, vrienden of verwanten een foto of portret te krijgen. Hierna zijn de overige 179 gesneuvelde aan de beurt. De bedoeling is om deze afbeeldingen (portretten) vervolgens op de museumwebsite te plaatsten en daarna op de website van het Regiment Genietroepen, als een blijvende digitale herinnering. Als blijkt dat we voldoende portretten hebben, gaan we vervolgens in overleg met de Nederlandse Oorlogsgravenstichting en de directie van de begraafplaats de Essenhof. Wanneer zij beiden toestemming geven, is het de bedoeling zoveel mogelijk bij elke graf een portret van de gesneuvelde militair te plaatsten. *Zij brachten immers het hoogste offer!*

Uw hulp is daarom voor ons van groot belang! Via uw netwerk proberen wij er

alles aan te doen om dit project te doen slagen.

Ter illustratie bijgevoegd een verslag van Aooi H.P. Koster van de gevechten in de meidagen van 1940 in Dordrecht.

**Verslag: Zuidfront Vesting Holland
Gevechtsverslag van A.O.O.I –
H.P. Koster.**

Naar aanleiding van de Duitse inval op mei 1940 van de stad en het eiland van Dordrecht. Gevolgd door een langdurige Duitse bezetting.

1. Verklaring afgelegd door den (a.o.o.i.)
H.P. Koster O.V.W. van den 1e compa-
gnie Pontonniers, in den vergadering van
de Commissie Militairen Onderscheidingen op, 7 november 1946.

9 MEI

Ik ben niet de gehele nacht bij het feest gebleven. Ik ben om een uur of 8 naar mijn huis in de Henriette Rohnerstraat ongeveer 10 minuten lopen (400 m) van de school in de Betje Wolffstraat. Om een uur of 11 ging ik naar bed.

10 MEI

Om een uur of 4 werd ik gewekt door vliegtuigmotoren geronk. Om half 5 heb ik mij gemeld bij den kapitein Sigmond in de school aan Betje Wolffstraat.

De Luitenant van der Molen had, meen ik, piket. De kapitein droeg mij op om met 10-12 man op patrouille te gaan en parachutisten te zoeken in de omgeving van de Krispijnseweg. De parachutisten waren geland in het weiland Z. van "Weizigt". Ik ging via de Brouwersdijk en Genestetstraat en heb mij opgesteld achter den politiepost aan het J.P. Heijplein aan de Krispijnseweg om eerst eens te zien hoe den toestand was. We zagen niets maar hoorden wel schieten uit de richting van "Weizigt" en richting Crabbehof. We begaven ons langs de hazen in Z. richting tot begin Oude Dijk (driesprong), zijn daarna de Nieuwe Weg ingeslagen, in de sloot gegaan ontvingen wij vuur uit de richting van "Weizigt". We zijn over het land voor "Weizigt" gekropen, naar den vijand toe. Toen bleek, dat vanuit het in aanbouw zijnde huis van Dr. Hertstein

(Z. van de kerk aan de Krispijnscheweg), werd gevuurd. We zijn genaderd al vurend tot 75 meter. Een Duitscher kwam uit het huis. Ik vroeg hem of er nog meer waren. Hij zei. "Allein". Toen werd er nog van bovenuit een huis geschoten en zijn wij het huis ingegaan. De Duitschers schoten met 1 mitrailleur en geweren. De korporaal Schellingerhout is daar getroffen voordat we het huis ingingen. Ik heb hem toen in de droge sloot gebracht terwijl de Duitschers bleven vuuren. De anderen

durfden niet. Ik had het idee, dat als hij daar blijft liggen, durven ze niet verder. Schellingerhout ging nogal te keer. Daarna zijn we het huis binnen gegaan. We maakten 8 Duitschers gevangen.

Er was 1 mitrailleur bij me. Daarna heb ik Schellingerhout gebracht in een huis recht tegenover het huis van Dr. Hertstein. Hij had een schot in zijn dij en was hoogstens 3 weken in het Hospitaal. Hij kon nog zoo'n beetje lopen met zijn steun. Schellingerhout was een zenuwachtig man. De Duitschers hebben heel slecht geschoten. Schellingerhout was de enige gewonden bij ons. Ik heb hem daarna nooit meer gezien.

terrein, achterom, de Mauritsstraat door (bij het Abattoir) en zijn op een na het laatste huis in de Mauritsstraat binnen gegaan en met permissie van de bewoners op het platte dak gegaan. Ik zag vanaf dit dak, de Duitsers zitten in het clubhuis. Ik heb toen de ramen een beetje opgeschoven, de gordijnen dicht gelaten en met de patrouille op de Duitsers gevraagd.

De Duitsers zijn eruit getrokken en wij hebben later vuur ontvangen vanaf het Boonepad. De Duitsers werden ook beschoten uit "Weizigt" door de spoorwegtroepen en aan den Luitenant v.d. Houwen hebben zij zich overgegeven.

(recht voor ons) en geflankeerd vanuit het viaduct. De Torenschool (Z.7.) staat niet midden tussen de huizen, maar geheel vrij. In de Betje Wolffstraat was het bureau van kapitein. We kregen permissie om te slapen. Toen we 2 uur gerust hadden schoten de Duitschers uit de flank over de Brouwersdijk met lichtspoormunitie. Er werd alarm gemaakt, maar er gebeurde niets.

11 MEI

's Middags kregen we bericht ogenblikkelijk (om 2 uur de school te verlaten). De Duitsers rukten sterk op, (onjuiste data? Daarvan wist men niet op, 11-5) met pantserwagens, Majoor de Boer

Toen ik Schellingerhout hielp had ik een helm op. Collega (a.o.o.i.) steeds door zijn veldmuts geschoten, mij niet. Hij is niet naar zijn eigen Klomp gegaan, maar de Klomp van den Kapitein Crock. Hij zou met den majoor de Boer mee gaan om eten te halen in het Sportfondsenbad en op een gegeven stond de Majoor alleen.

Nadat we de Duitsers hadden afgeleverd bij den Kapitein Sigmund ben ik opnieuw uitgerukt in opdracht van den kapitein. Er werd namelijk geschoten vanaf het D.F.C.-veld naar het station. We gingen via de Bosboom Toussaintstraat-Krispijnsche weg – naar het DFC

(Ik denk dat hij boven die groentewinkel zat). De samenwerking was niet afgesproken met den Luitenant v.d. Houten. Ik stond niet onder den Luitenant. 2. Daarna zijn we naar de kazerne aan de Betje Wolffstraat teruggegaan ('s avonds). Deze moest ik verdedigen op last van de kapitein Sigmund, omdat de Luitenant v.d. Molen rust moest hebben. Waarom weet ik niet. Hiervoor heb ik 2 uur de tijd gehad. Ik heb strozakken laten vullen met zand voor brandgevaar van onder den oprit van de school en hiermee de muren opgehoogd voor de school. Tot 's avonds 10 mei hebben we de school verdedigd. Er werd steeds geschoten vanuit de richting Zuidendijk

(later op ,13-5!!) was bij ons en de kapitein Crock. Ik heb gehoord dat de luitenant Brouwer het co. Van den kapitein Crock heeft overgenomen. Majoor de Boer wilde de school niet direct verlaten, zag de noodzaak er niet van in omdat het gebouw niet aangevallen werd. Hierdoor zijn we om half 4 vertrokken naar "Weizigt". In "Weizigt" vroeg majoor de Boer aan de Kapitein Sigmund of ik met een man of 40 met hem mee mocht, omdat het in verband met, vliegtuigaanvallen m.i. te gevaarlijk was om met zoveel mensen daar te blijven. Majoor de Boer ging naar de directeur van het abattoir en zei tegen mij, richt jij een linie in langs den spoor-

**“Je blijft er steeds onder
houden en het is
niet gelukt.”**

Voor we naar het Land van Valk gingen vertelde burgers ons, dat (12-05 's middags) Duitschers waren neergekomen bij de Algemene Begraafplaats. Ik kwam van de Alexanderstraat opgerukt en ben via de Algemene Begraafplaats gegaan naar de Israëlitische Begraafplaats, gelegen langs de spoorbaan Dordrecht-Breda. Een Duitse auto naderde van den Achterweg-Nieuweweg. Wij stonden in den knik van den weg en hebben de auto onder vuur genomen. De chauffeur werd getroffen en de auto reed in de sloot en sloeg over de kop. 4 Duitschers, die erg overstuur waren hebben we gevangengenomen en afge-

's Avonds om 7 uur kreeg ik de opdracht terug te trekken naar de Binnenstad. Ik ben terecht gekomen in de Vriesestraat achter de Vriesebrug. Ik ben daar gebleven op verzoek van een Luitenant van de artillerie. (met 2 stukken, 4.7 Boots+7 veld Kruithof). Een stuk werd getroffen, plus de bemanning, Pag. meen ik. En ben daarna op last van den zelfde Luitenant teruggetrokken op de stad.

Nieuwe Haven 27-28
3311 AP Dordrecht
info@museum19401945.nl
www.museum19401945.nl

 29

A large motorboat is shown on the water, with a red structure visible on the left. The boat is white with a dark hull. The background is a bright, slightly hazy sky.

DE RV 29

IS WEER IN DE VAART

ONTELBARE GENISTEN HEBBEN TIJDENS HUN DIENSTTIJD
TE MAKEN GEHAD MET HET BERGINGSVAARTUIG RV 29

Tekst || Toon van Lijsdonk en Henk Becks, vrijwilligers van het Geniemuseum.

Toen het schip op 27 april 2007 door de rekwisietencollectie Koninklijke Landmacht werd overgedragen aan de toenmalige voorzitter van het Geniemuseum, wijlen bgen b.d. Gert de Gilde had het vaartuig een rehabilitatie achter

de rug. Zoals men zegt: "Het zag er gelikt uit". Maar zoals alle gebruiks-artikelen heeft ook de RV 29 onderhoud nodig. Het zogenaamde klein onder-houd gebeurt door de bemanning. En... er is altijd wel iets te repareren of te schilderen. In mei 2014 is de RV 29 gedokt in Zaandam. Daar heeft men de scheepshuid aan de buitenzijde ge-reinigd en opnieuw in de verf gezet.

Uit metingen bleek, dat de huid nog een dikte had van 8,5 millimeter. De afgelopen maanden is de beman-ning bezig geweest met een grote en zware klus. De balken in het ruim bleek flink getordeerd te zijn. Besloten werd de vervanging van de vloer en de bijbe-horende werkzaamheden in eigen beheer uit te voeren. Er werden nieuwe balken besteld. Na de levering werden

ze op maat gezaagd en door de van-
diktebank gehaald (schaafmachine).
Graag bedanken we de Pioniers- en
Pontonnierssschool (houtbewerking) voor
hun medewerking. Chapeau, sodeju!

De oude balken worden bewaard en gezien zal worden op ze nog hersteld kunnen worden. Na verwijderen van de oude vloerdelen moesten alle (250)

Specificaties

Voor de liefhebber een paar gegevens:

25 meter lang; 5,85 meter breed en 6,70 meter hoog bij de lantaarnmast. De hoofdmast is 11,50 meter, plus een diepgang van bijna twee meter. Het schip dateert van 1954 en is gebouwd door J.H. van Eijk en zonen in Sliedrecht. De bergingspomp heeft een capaciteit van 2400 kubieke meter per uur.

ballastbroodjes uit het ruim gehaald worden, schoonmaken en vanzelfsprekend later weer in het ruim gelegd worden. Als je weet, dat elk broodje 25 kilogram weegt en dat je elke broodje 4 tot 5 keer in je handen hebt gehad! De ruimten tussen de spanten moesten worden uitgestoken en schoon gekrabbd met steekijzers en hamers. Daarna alles leegzuigen en schoonmaken.

Toen de nieuwe balken aan boord kwamen zijn ze in de menie gezet; op de spanten zijn opvullatten geschroefd, waarna de balken zijn geplaatst. Na enkele dagen nog tweemaal de vloer in de grijze lak gezet. Deze ligt er weer keurig bij. Volgend jaar nog een klein

stuk vloer onder de pomp en dan is de klus helemaal geklaard.

De RV 29 neemt diverse keren per jaar deel aan allerlei maritieme evenementen, zoals de Wereldhavendagen, Dordt op stoom, Delfsail en nog meer. Dit jaar is de RV 29 vanzelfsprekend

ook weer in Cuijk tijdens de Vierdaagse en ook in september bij Maritiem Den Bosch.

Misschien heeft u tijd en zin om als vrijwilliger werkzaam te zijn op de RV 29! Van schipper tot matroos; er is voldoende te doen aan boord. ||

VRIJDAG 2 JUNI 2017

Zoals verwacht kon worden, waren de weersverwachtingen voor deze dag uitstekend. Dat was namelijk een *packagedeal* bij de inschrijving van Aalmoezenier Jeffrey Vincentie die voor de eerste keer meedeed. De organisatie van deze dag was in handen van maj b.d. Hennie Braat en John Akkerman van Green Paper Association.

Flight 9 bij de RA voor de brandenwijn en uienrats!

heten die onze verenigingen een warm hart toedragen, zoals Ikol b.d. Frans Houben en kol b.d. Jan de Groot. De voorzitter bood nogmaals zijn excuses aan voor het feit dat hij vorig jaar in de winnende *flight* zat. Hij zei dat dit jaar de strijd weer helemaal openligt,

omdat zijn toenmalige flightgenote Maartje Wever een blessure had en Lex van Gool op uitzending was. De titanenstrijd kon beginnen. Met een *gunshot* gingen alle *flights* gelijk van start. Het spelsysteem was *Texas Scramble* waarbij steeds de beste bal

Tekst || Sgt Looijkens

Op de Wapendag, 18 mei j.l. heeft kolonel Burg Valk als Commandant van het Regiment Genietroepen en tevens Kennisadviseur Genie van Commandant Landstrijdkrachten, na consultatie van de Genieraad, besloten de Bronzen Genist met de bijbehorende oorkonde uit te reiken aan Majoor der Genie Kranenburg en de adjudant der Genie Van Ooijen als blijk van waardering voor de aan het Wapen der Genie bewezen uitstekende diensten.

Voor adjudant A.T.H.M. (Toine) van Ooijen werd de navolgende reden omschreven:

“Wegens de lange staat van uitmunten-
de dienstverlening voor het CLAS in het
algemeen en het Wapen der Genie in
het bijzonder.

Adjutant van Ooijen geldt sinds jaar en dag als vraagbaak op het gebied van landoptreden en commandovoering. Zijn kennis van de vakliteratuur en zijn passie voor nationale en internationale

doctrines zorgen voor een zeer brede basis waarmee hij menig militair kan voorzien van terugkoppeling en tips in de voorbereiding en uitvoering van operaties.

Door het frequent optreden als OT-er weet hij veel feeling te houden met wat er speelt op de werkvloer. Daarnaast heeft hij door deze OT rol gezorgd voor het collectief beter worden van de organisatie.

Toine is een fijne collega om mee te werken, nimmer te beroerd om iemand te helpen en iemand die weet waarover hij spreekt. Hiermee is hij een waar en zeer gerespecteerd ambassadeur van het Regiment Genietroepen."

Als secretaris van onze vereniging heeft Toine ook al zijn sporen verdiend en hij verdient dan ook ons respect en onze felicitaties met zijn waardering. ||

Een trotse Toine!!!

...in afwachting van de uitreiking

AANKONDIGING

VGOO-CONTACTDAG

Op vrijdag 29 september kunt u weer deel te nemen aan de jaarlijkse VGGO contactdag en de algemene ledenvergadering. Dit jaar zijn we te gast in het Openluchtmuseum te Arnhem. Dus zet deze datum in uw agenda!

12.15 - 12.45 uur
Ontvangst in “De Vlasschuur” met
koffie met een stukje appelgebak

13.00 - 14.30 uur
Rondleiding door het museum

15.00 - 16.30 uur
Algemene ledenvergadering in de
“Canonkamer” met een aperitief

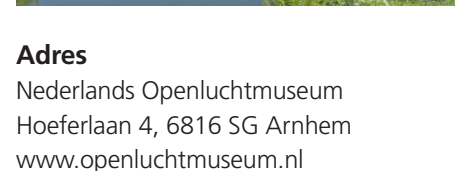
17.00 - 19.30 uur
Luxe dinerbuffet in de “Hanekamp
met een afsluitend kopje koffie

19.30 uur
Einde contactdag.

Einde contactdag.

U kunt zich uiterlijk tot 15 september
aanmelden door overmaking van € 15
p/p, op IBAN NL60RABO0104823577
ten name van D. de Groot, VG00 onder
vermelding van VG00 Contactdag 2017.

Heeft u nog vragen of wilt u meer informatie, dan kunt u contact op nemen met Aooi Jan-Willem Timmermans.
Telefonisch: 06 14 17 42 09 of stuur een mail naar jw.timmermans@mindef.nl.

Nederlands Openluchtmuseum
Hoeflerlaan 4, 6816 SG Arnhem
www.openluchtmuseum.nl

Met vriendelijke genie groet,

Wij kijken

REGIMENTSDINER 2017

PRINSES MARGRIET KAZERNE WEZEP

23 NOVEMBER | ONDEROFFICIEREN

PROGRAMMA

13:00 uur Ontvangst "Dialogo de doorontwikkeling van de krijgsmacht" met de Regimentscommandant. Tenue is vrij.

17:00 uur Ontvangst voor het regimentsdiner.

18:00 uur Opening door de Regimentsadjutant.

22:30 uur Slotwoord en koffie.

asl Borrel

Tenue Burger medewerkers of indien niet in het bezit van een correct militair tenue: Smoking of donker kostuum.
Zowel postactieven als actief dienende militairen: GT1.

AANMELDEN

www.regimentgenietroepen.nl
Ga naar activiteiten en selecteer daar het betreffende diner.
Restitutie van uw inschrijfgeld is mogelijk tot uiterlijk 10 november 2017.

LEGERING

Legering is beperkt beschikbaar.
Actief dienende; aanvragen via CDC direct.
Niet actief dienende; aanvragen via **Servicebalie.wezep@mindef.nl**
038-3767513 | o.v.v. Regimentsdiner, naam, voorletter(s), geboortedatum, onderofficier.

DIALOOG MET DE REGIMENTSCOMMANDANT

Samen in gesprek over de doorontwikkeling van de krijgsmacht en overige genie gerelateerde onderwerpen.

Voor alle onderofficieren en gelijkstelde burger medewerkers behorende tot het Regiment Genietroepen.

INGENOMEN DOOR AMERIKAANSE GENISTEN EN HET FRANSE VERZET

GENIE
MUSEUM

A group of men in military uniforms are sitting in a circle on folding chairs in a grassy field. They are engaged in conversation. In the background, there are tents and a large wooden structure. The scene is set outdoors, likely at a military camp or training area. The men are wearing helmets and uniforms, and the overall atmosphere is one of camaraderie and relaxation.

Naast al deze historische juweeltjes waren op deze dagen ook onze eigen generatiehistorische pronkstukken, zowel in de

Zelfs de voormalige conservator van ons museum, Hans Sonnemans, was aanwezig om het geheel met belangstelling te bekijken. Dankzij het fantastische weer was het een bijzonder geslaagd weekend, wat hopelijk volgend jaar een vervolg krijgt. ||

TRUST YOUR TECHNOLOGY TO OURS

Over +500 sizes of protector cases for electronics and sensitive equipment, including field desks that fold into a shipping container.

Mobile Military Cases keep your weapons safe from moisture, dust, sand, salt and impacts. Top-notch performance in the field.

PELI™ MISSION CRITICAL PROTECTIVE CASES

Today's war fighter depends on an array of sophisticated equipment to accomplish the mission. Sensitive equipment and weapons provide the modern military the ability to prevail against any enemy. By ensuring the operability of such mission critical gear, Peli Mobile Military Cases are vital components of tactical planning. Nothing protects like Peli.

GET THE FULL SPECS AT PELI.COM

GUARANTEED FOR LIFE*

SEE PELI.COM/WARRANTY FOR FULL DETAILS.

*Where applicable by law

VONK B.V.
VOORSTRAAT 41 - 3265 BT PIERSHIL - TEL. 088-0330300
INFO@VONKBV.COM - WWW.VONKBV.COM

LOLA LANDSCAPE ARCHITECTS

Tekst || Sgt Looijkens

Een Promotor die in het teken staat van water, gekoppeld aan de VGOO-relatiedag vraagt een boekbespreking gerelateerd aan water.

Het is alweer een paar jaar geleden dat collega Peter Vogel een bijdrage heeft geleverd over het inspecteren van dijken, waar hij als GWW'er vanuit Geniewerken bij betrokken was. Op dat moment bestond er echter nog geen goed leesbaar boek wat een totaaloverzicht bood. Gelukkig is afgelopen jaar een publicatie verschenen welk geheel gewijd is aan dijken in Nederland.

Met mijn eigen GWW-achtergrond en nog steeds affiniteit met het vak heb ik besloten het boek aan te schaffen. Nu is dan het moment daar, dat ik u wil laten kennismaken met een dijk van een boek. Het boek meet 33 bij 25 centimeter en is met meer dan 300 pagina's bijna 4 centimeter dik! Het is alleen al een juweeltje om te zien en te voelen. Op de gebonden cover zijn alle dijken in Nederland onzichtbaar maar in reliëf geprint.

De eerste hoofdstukken van het boek gaan, voorzien van mooie gedetailleerde uitklapbare kaarten, over allerlei soorten waterkeringen door de geschiedenis heen. Zo lezen we dat de eerste bekende dijken in ons land dateren van één tot twee eeuwen voor de jaartelling.

De aan dijken gerelateerde elementen als cultuur, bodem, landschap en klimaat-

verandering komen uitgebreid aan bod. Verschillende andere hoofdstukken gaan over de vele soorten dijken die we tot nu toe in ons land gebouwd hebben. Voorzien van vele duidelijke tekeningen en foto's geeft het een geweldig beeld van onze strijd tegen het water door de eeuwen heen.

Dat de strijd tegen het water ook nu nog gaande is, komt in een tiental pagina's aan bod waarin de auteurs naar de toekomst kijken met technologische innovaties of multifunctionele toepassingen.

Tot slot zijn er in het boek ruim 40 pagina's besteed aan "Dijktypologie". Deze pagina's geven ons genisten meer inzicht in de verschillende samenstellingen en opbouw van dijken maar ook de functie hiervan in het kader van het waterbeheer.

Zo zijn sommige dijken bedoeld om af en toe te overstromen, wat dus op zijn tijd natte voeten met zich meebrengt, maar ook een erg zachte ondergrond oplevert. Andere dijken bieden mogelijk verborgen zanddepots geschikt voor wegherstel.

Al met al is het een geweldig boek waarvan ik blij ben het te mogen bezitten. Het is wel wat prijzig, maar wanneer u voor uw verjaardag nog iets te wensen heeft.....

Het boek *Dijken van Nederland* met ISBN 978 94 6208 150 5 is verkrijgbaar in de betere boekhandel. ||

Dijken van Nederland

Auteur: Eric-Jan Pleijster, Cees van der Veen
(LOLA Landscape Architects)

Uitgever: Nai010 | Nederlands | 344 pagina's

ISBN 978 94 6208 150 5

Prijs € 49,95 (online)

PROMOTOR

2017
153

